

UCHWAŁA NR IX/64/24
RADY MIASTA ŚWIDWIN
z dnia 28 listopada 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii poprawy bezpieczeństwa i jakości życia w Świdwinie. Bezpieczny i komfortowy Świdwin”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6a) ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024r. poz. 609 ze zm.) w związku z art. 21a ustawy z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2024r. poz. 324), Rada Miasta uchwala, co następuje:

§1. Przyjmuje się "Strategię poprawy bezpieczeństwa i jakości życia w Świdwinie. Bezpieczny i komfortowy Świdwin" stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świdwin.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Wojciech Piątek

Projekt uchwały zgodny jest
z przepisami prawa

Andrzej Czerniec

ADWOKAT

Uzasadnienie

„Strategia poprawy bezpieczeństwa i jakości życia w Świdwinie. Bezpieczny i komfortowy Świdwin” jest istotnym dokumentem przedstawiającym analizę obecnej sytuacji w mieście oraz określającym działania, które mają na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia niebezpiecznych sytuacji, a także zwiększenie komfortu życia codziennego mieszkańców. Strategia przedstawia analizę kluczowych potencjałów i problemów miasta oraz wizję i cele strategii jakimi są: wysoki poziom bezpieczeństwa w mieście, wysoka jakość życia w mieście oraz aktywność i zaangażowanie społeczeństwa.

Dokument opracowano na podstawie przeprowadzonych ankiet oraz badań fokusowych wśród mieszkańców, analiz statystycznych oraz przeprowadzonych w dniach od 4 do 15 listopada 2024r. konsultacji społecznych.

Powyższy dokument stanowi również jeden z załączników wniosku aplikacyjnego w ramach Polsko – Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast.

Wobec powyższego podjęcie niniejszej uchwały w sprawie przyjęcia "Strategii poprawy bezpieczeństwa i jakości życia w Świdwinie – Bezpieczny i komfortowy Świdwin" uznaje się za zasadne.

BURMISTRZ MIASTA
Piotr Feliński

Świdwin

Strategia poprawy bezpieczeństwa i jakości życia w Świdwinie

Bezpieczny i komfortowy Świdwin

Spis treści

1. Wstęp	3
2. Analiza kluczowych potencjałów i problemów miasta	4
2.1. Ogólna charakterystyka	4
2.2. Dane demograficzne	5
2.3. Jakość życia	7
2.3.1. Mieszkalnictwo	10
2.3.2. Edukacja	12
2.3.3. Rekreacja i aktywność obywatelska	15
2.3.4. Służba zdrowia	17
2.3.5. Rynek pracy i sytuacja materialna	19
2.3.6. Dostępność komunikacyjna	24
2.3.7. Gospodarka wodociągowo-kanalizacyjna	29
2.3.8. Gospodarka odpadami	32
2.3.9. Zieleń i środowisko naturalne	34
2.4. Bezpieczeństwo	37
2.4.1. Zagrożenie przestępczością	38
2.4.2. Zagrożenie w ruchu drogowym	41
2.4.3. Zagrożenie pożarowe	46
2.4.4. Zagrożenia nadzwyczajne	48
2.5. SWOT	49
3. Wizja i cele strategii	54
3.1. Wizja rozwoju	54
3.2. Cele strategii	55
3.2.1. Cel główny 1: Wysoki poziom bezpieczeństwa w Świdwinie	56
3.2.2. Cel główny 2: Wysoka jakość życia w Świdwinie	57
3.2.3. Cel główny 3: Aktywne i zaangażowane społeczeństwo	60
4. Podmioty odpowiedzialne i monitoring realizacji programu	61
4.1. Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie	61
4.2. Monitoring i ewaluacja	61

1. Wstęp

Miasto Świdwin, ze względu na unikatowy, garnizonowy charakter, staje w obliczu szeregu wyzwań związanych z bezpieczeństwem i jakością życia mieszkańców. Biorąc pod uwagę istniejące problemy i potencjały miasta, ale także planowany rozwój pobliskiej bazy lotniczej, kluczowe jest podjęcie działań mających na celu poprawę standardów życia oraz wzmocnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańców.

Niniejszy dokument stanowi kompleksową analizę obecnej sytuacji w mieście oraz proponuje działania, które mają na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia niebezpiecznych sytuacji, a także zwiększenie komfortu codziennego życia mieszkańców. Podczas opracowywania dokumentu szczególną uwagę zwrócono na wskazanie obszarów problemowych, które wymagają interwencji władz lokalnych oraz na zdiagnozowanie potencjałów miasta wartych rozwijania i wzmacniania. Strategia poprawy bezpieczeństwa i jakości życia ma pomóc władzom miasta, mieszkańcom oraz pozostałym interesariuszom w wyznaczeniu celów i działań, które przyczynią się do lepszego funkcjonowania Świdwina.

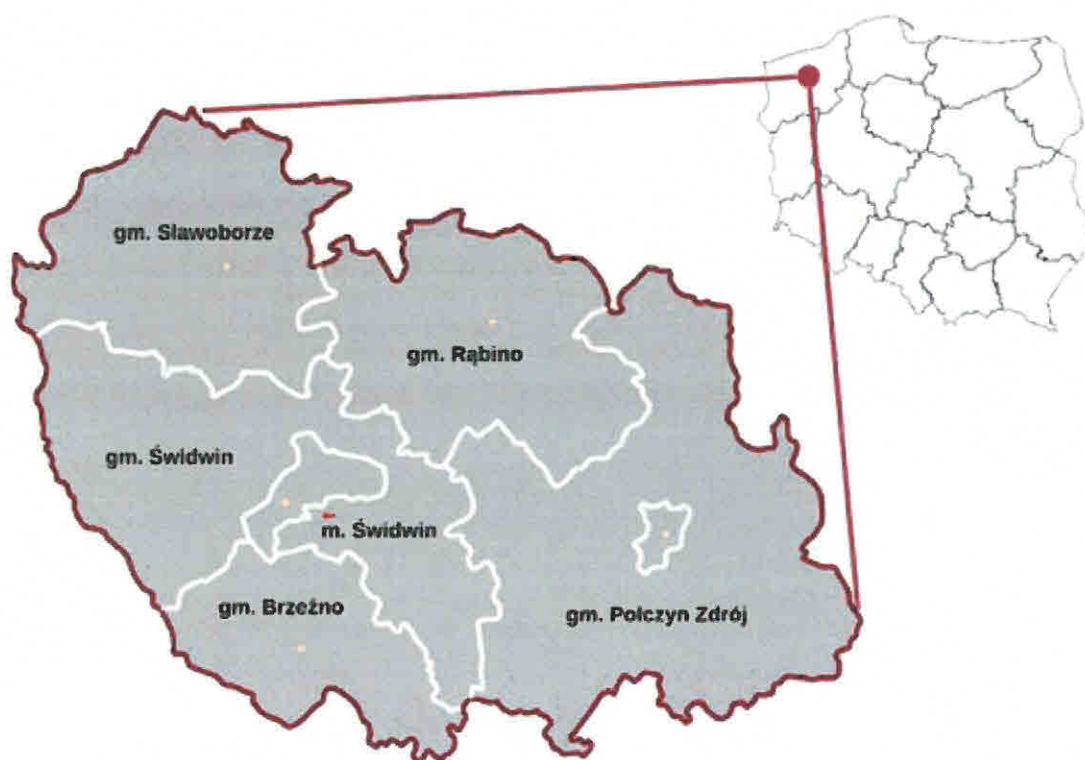
Świdwin

2. Analiza kluczowych potencjałów i problemów miasta

2.1. Ogólna charakterystyka

Świdwin położony jest w północno-zachodniej części Polski, w centrum województwa zachodniopomorskiego. W 2023 roku miasto liczyło 14 547 mieszkańców, a jego powierzchnia wynosiła 22 km². Świdwin przez większość swojego istnienia znajdował się w posiadaniu pruskim i niemieckim, co odzwierciedla obecność typowego dla tej kultury stylu architektonicznego. Symbolem pruskiego planowania miast jest także linia kolejowa znajdująca się blisko centrum, łącząca Szczecin z Gdańskiem. W okolicy Świdwina znajdują się tereny uprawne, a w najbliższym otoczeniu występują obszary podmokłe. Wokół miasta zlokalizowane są liczne teren zielone oraz jeziora, a przez centrum przepływa rzeka Rega.

Rycina 1: Powiat Świdwiński na mapie Polski

Źródło: opracowanie własne

Świdwin jest także stolicą powiatu świdwińskiego, w którego skład wchodzi gminy: Brzeźno, Rąbino, Sławoborze, Świdwin i Połczyn Zdrój. Jest ośrodkiem przemysłowym, działalność prowadzą tu zakłady z branży spożywczej, drzewnej i maszynowej. Na wschód od miasta znajduje się 21. Baza Lotnictwa Taktycznego oraz siedziba 1. Skrzydła Lotnictwa Taktycznego, któremu podlegają bazy w Mirostawcu, Malborku oraz Mińsku Mazowieckim. Obiekty wojskowe stanowią główną siłę napędową Świdwina, baza wojskowa zapewnia dobrze płatne miejsca pracy i przyciąga osoby spoza regionu.

Świdwin

2.2. Dane demograficzne

Tabela 1: Wybrane dane demograficzne Świdwina w latach 2014–2023

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba ludności	15 588	15 554	15 521	15 725	15 594
Przyrost naturalny na 1 tys. mieszkańców	-0,77	-0,84	-0,19	1,22	-2,80
Saldo migracji ogółem na 1 tys. mieszkańców	-7,33	brak danych	-0,19	-2,77	-0,38
Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba ludności	15 468	14 971	14 831	14 635	14 547
Przyrost naturalny na 1 tys. mieszkańców	-2,83	-4,45	-5,23	-5,96	-5,34
Saldo migracji ogółem na 1 tys. mieszkańców	-5,60	-3,99	-5,50	-4,61	-2,26

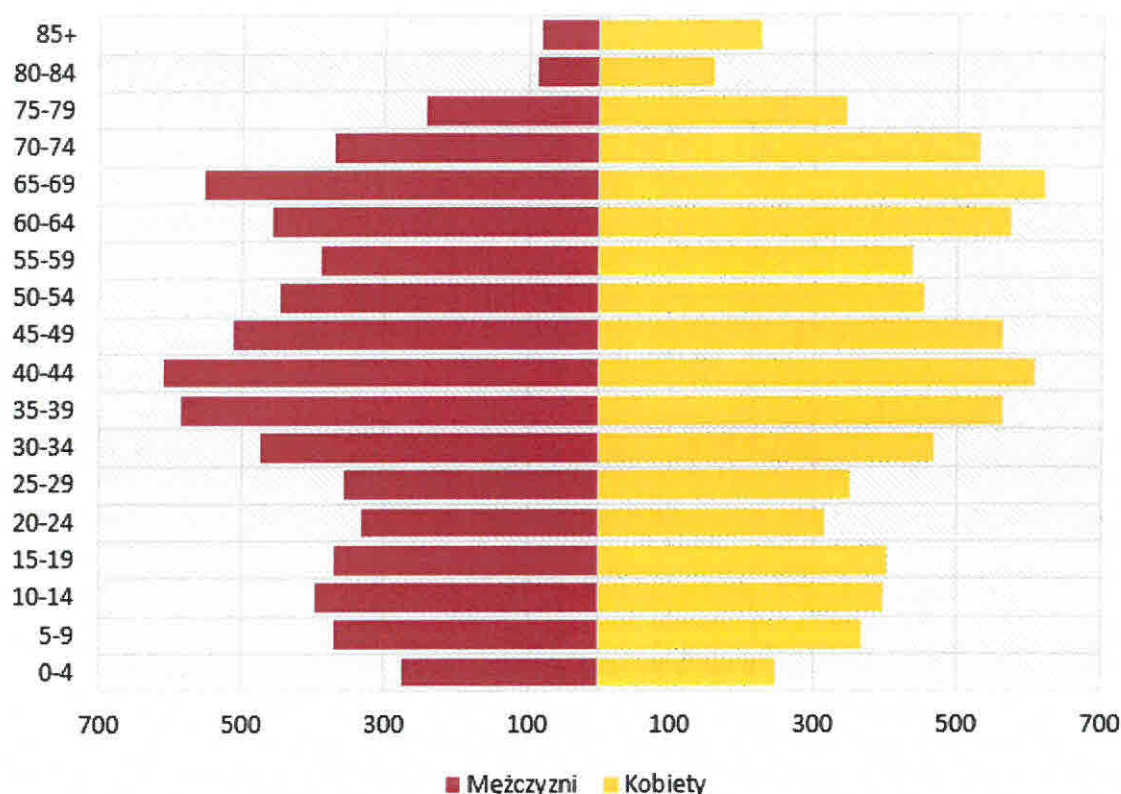
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba ludności w Świdwinie w latach 2014–2023 zmniejszyła się o 1 041 osób (spadek o 6,7%). W tym samym czasie w województwie zachodniopomorskim liczba mieszkańców zmniejszyła się o 4,9%, podczas gdy dla Polski wskaźnik ten zmalał o 2,2%. Przyrost naturalny na 1 tys. mieszkańców w Świdwinie od lat utrzymuje się na niskim, ujemnym poziomie, jest on niższy niż dla województwa zachodniopomorskiego (-5,04 w 2023 roku) oraz niższy niż dla całego kraju (-3,62 w 2023 roku). Można także zauważyć, że saldo migracji w Świdwinie przyjmuje wartości ujemne, chociaż w ostatnich latach widoczny jest pozytywny trend wzrostowy. Chęć opuszczenia miasta potwierdzają wyniki badania fokusowego¹, w którym respondenci stwierdzili, że w Świdwinie brakuje atrakcyjnych miejsc pracy, nie ma wystarczającej infrastruktury rozrywkowej, a ceny nieruchomości są bardzo wysokie. Z tych powodów osoby pracujące w mieście często mieszkają w innych miejscowościach województwa, np. w Koszalinie lub Białogardzie.

¹ Badanie fokusowe przeprowadzone wśród mieszkańców Świdwina, 2.08.2024 Świdwin.

Wykres 1: Piramida wieku dla Świdwina w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Rozkład piramidy wieku Świdwina różni się od tej dla całej Polski. Pomimo że podstawa wykresu jest wąska, to zamiast tworzyć typowy „odwrócony trójkąt” oznaczający starzejące się społeczeństwo, środkowa i górna część piramidy są stosunkowo podobne. Może to wynikać z dużej potrzeby zapewnienia siły roboczej w wieku produkcyjnym w celu obsłużenia pobliskiej bazy wojskowej. Dlatego właśnie najliczniejszą grupą mieszkańców są kolejno osoby w wieku 40–44 lata (1 217 osób) oraz 65–69 lat (1 173 osób). Z kolei najmniej liczna grupa ludności reprezentuje przedział wiekowy 80–84 (249 osób) oraz 85+ (308 osób). Wśród mieszkańców w wieku do 44 lat liczba mężczyzn jest nieznacznie większa niż liczba kobiet (z wyjątkiem przedziału wiekowego 10–14 lat). Trend ten odwraca się w grupie osób w wieku 45 lat i więcej, wtedy to liczba kobiet staje się większa od liczby mężczyzn (największa różnica widoczna jest w przedziale wiekowym 70–74). Mała różnica w liczbie kobiet i mężczyzn jest zjawiskiem wyróżniającym Świdwin na tle innych miast.

Struktura wiekowa mieszkańców Świdwina może być analizowana w kontekście odpowiedzi na pytanie **Dla kogo Pana/Pani zdaniem Świdwin jest dobrym miejscem do życia i rozwoju?**²,

² Badanie ilościowe mieszkańców Świdwina przeprowadzone na grupie 250 respondentów w dniach 24.07–6.08.2024.

które zadano mieszkańcom w ramach badania ankietowego, przeprowadzonego na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu.

W ocenie badanej zbiorowości Świdwin jest atrakcyjnym miejscem zamieszkania dla osób starszych (59,6%), rodzin z małymi dziećmi (23,6%) oraz osób z wykształceniem technicznym, branżowym, mających fach w ręku (20%). Zgodność najpopularniejszej odpowiedzi ze stanem rzeczywistym potwierdzają opinie mieszkańców uzyskane podczas badania fokusowego. Seniorzy obecni na spotkaniu wyrazili jednoznaczną opinię, że Świdwin jest bardzo dobrym miejscem do życia dla osób starszych, m.in. ze względu na bardzo dobrą współpracę tego środowiska z urzędem miejskim. W stosunku do drugiej najbardziej popularnej odpowiedzi sytuacja wygląda trochę inaczej. Z badania fokusowego wynikało, że mieszkańcy uważają, że Świdwin nie jest najlepszym miejscem do życia dla rodzin z małymi dziećmi ze względu na zaniedbane place zabaw, wysokie ceny nieruchomości oraz niewystarczającą dostępność przedszkoli i żłobków. Z kolei udział odpowiedzi związanej z osobami z wykształceniem technicznym i podobnym prawdopodobnie spowodowany jest przekonaniem badanych, że do obsługi pobliskiej bazy wojskowej potrzebni są wykwalifikowani pracownicy. W ocenie badanych Świdwin nie zapewnia dobrych warunków życia i rozwoju dla osób z wykształceniem wyższym oraz młodzieży. Potwierdzenie tych opinii uzyskano podczas badań fokusowych, w ramach których reprezentanci osób młodych wyrazili zdanie, że po studiach nie mają powodów, by powrócić do miasta.

2.3. Jakość życia

Z inicjatywy władz miasta postanowiono przeprowadzić kompleksową diagnozę jakości życia mieszkańców Świdwina. W tym celu analizowane zagadnienie podzielono na następujące obszary: mieszkalnictwo, edukacja, rekreacja, służba zdrowia, rynek pracy, sytuacja materialna, dostępność komunikacyjna, gospodarka wodno-kanalizacyjna oraz gospodarka odpadami.

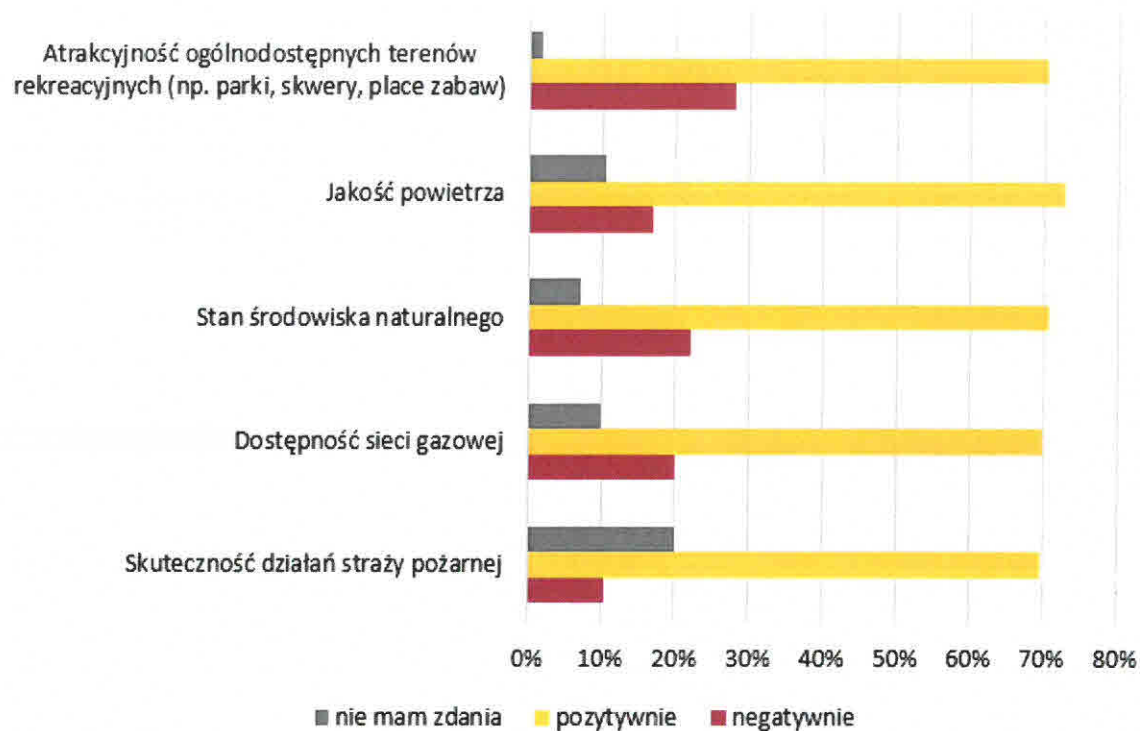
W każdym z wymienionych obszarów przeprowadzono diagnozę porównawczą z miastami o podobnej charakterystyce co Świdwin, tj.: Białogard, Złotów, Koszalin oraz Szczecinek. Podczas wybierania grupy porównawczej skorzystano z metodyki opracowanej w Planie Rozwoju Lokalnego Świdwina. Ponadto wykorzystano wyniki badań dotyczących jakości życia i bezpieczeństwa, które przeprowadzono w okresie 24.07–6.08.2024.

Na pytanie **czy, ogólnie rzecz biorąc, jest Pan/Pani zadowolony(a) czy też niezadowolony(a) z tego, że mieszka Pan/Pani w Świdwinie?** ponad połowa respondentów (54%) odpowiedziała twierdząco. Zaledwie 16% ankietowanych odpowiedziało, że nie jest zadowolona z mieszkania w mieście, a 30% zaznaczyła odpowiedź „nie wiem, trudno powiedzieć”. Pomimo pozytywnych skojarzeń z miastem 36% respondentów nie poleciłoby Świdwina jako miejsce do życia (z kolei 37% poleciłoby).

Świdwin

Wykres 2: Najważniejsze czynniki pozytywnie wpływające na chęć mieszkania w Świdwinie

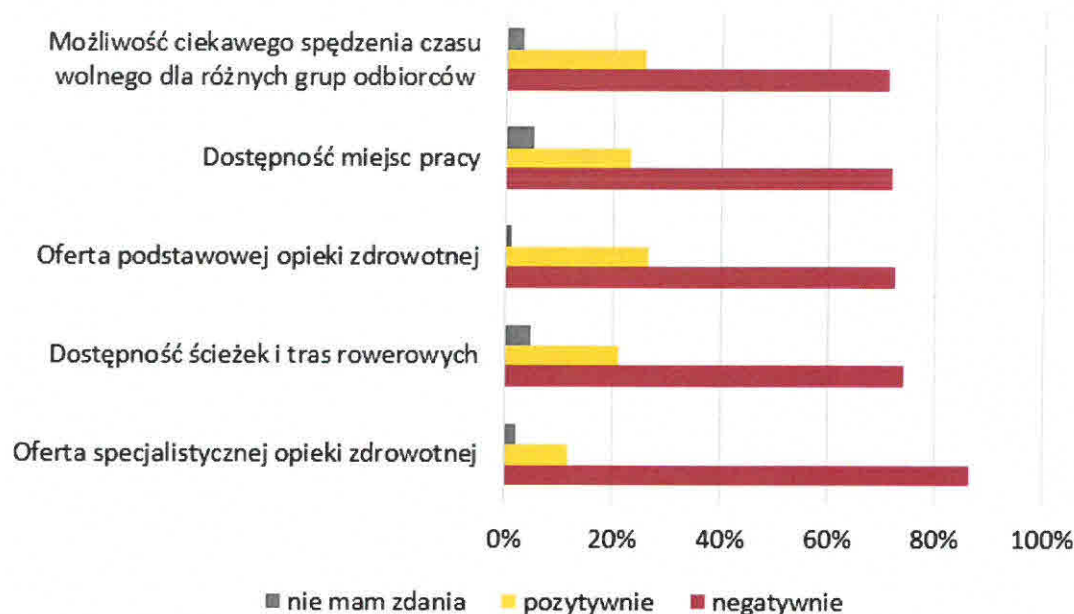
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych na próbie 250 mieszkańców Świdwina

Spośród czynników, które sprawiają, że mieszkańcy chcą mieszkać w mieście, największą popularnością cieszyły się zagadnienia związane ze środowiskiem naturalnym i dostępnością terenów rekreacyjnych (około 70% respondentów wybrało te odpowiedzi). Ważnym aspektem dla mieszkańców jest także wysoka dostępność sieci gazowej oraz skuteczność działań straży pożarnej.

Świdwin

Wykres 3: Najważniejsze czynniki negatywnie wpływające na chęć mieszkania w Świdwinie

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych na próbie 250 mieszkańców Świdwina

Z kolei czynnikami, które zniechęcają do mieszkania w Świdwinie, są przede wszystkim niewystarczająca oferta specjalistycznej i podstawowej opieki zdrowotnej. Jest to typowy problem występujący w miastach o podobnej do Świdwina wielkości, spowodowany wyjazdem lekarzy specjalistów za granicę lub do większych ośrodków miejskich. Czynnikiem, który zniechęca do mieszkania w Świdwinie, jest także mała dostępność ścieżek rowerowych, deficyt miejsc pracy oraz brak możliwości ciekawego spędzania czasu wolnego.

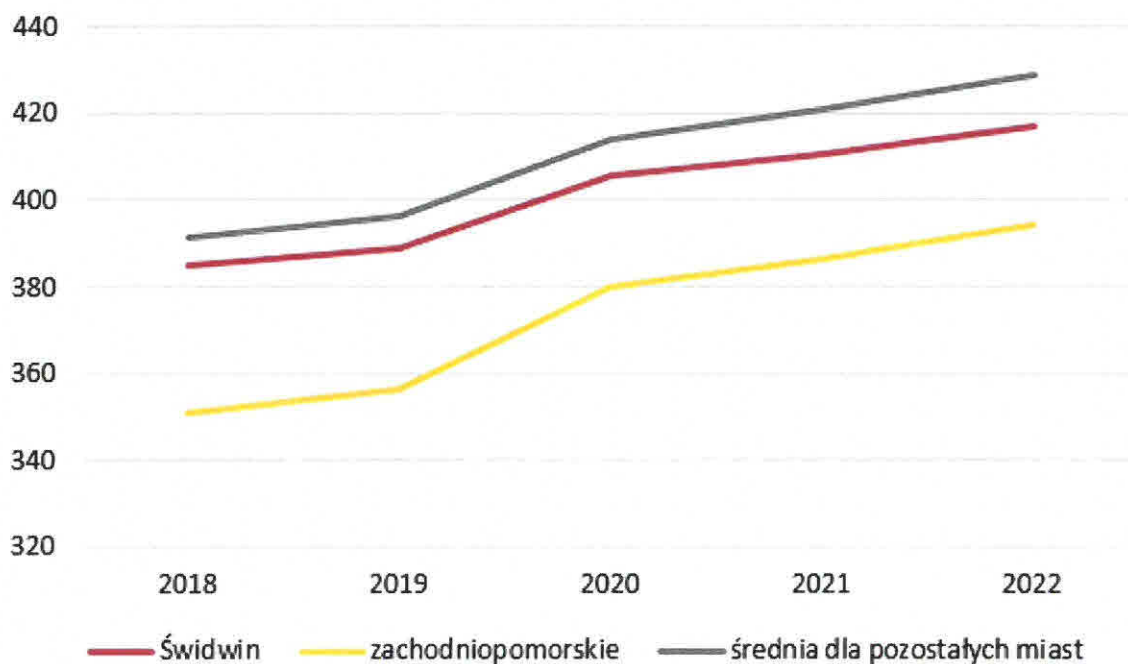
Świdwin

2.3.1. Mieszkalnictwo

W 2022 roku w Świdwinie było 6 103 mieszkań o łącznej powierzchni 394 168 m². W porównaniu z 2012 rokiem w mieście przybyło 339 mieszkań, co stanowi wzrost o 5,88%.

Wykres 4: Liczba mieszkań na 1 000 mieszkańców w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

W 2022 roku w Świdwinie liczba mieszkań na 1 000 mieszkańców była niższa niż w Koszalinie i Szczecinku, jednak wyższa niż w Białogardzie, Złotowie i województwie zachodniopomorskim. Między 2018 a 2022 rokiem zasób mieszkaniowy w Świdwinie zwiększył się o 32 mieszkania (zbudowane lub zwolnione lokale), co równa się wzrostowi o 8,36% (jedynie w Koszalinie i Złotowie wzrost był mniejszy). Problem z niewystarczającą liczbą lokali w mieście potwierdzają wyniki badań. Aż 59% respondentów negatywnie ocenia dostępność mieszkań na wynajem lub na sprzedaż w Świdwinie. W badaniach fokusowych wskazano także na problem dotyczący wysokich cen nieruchomości, często zbliżonych do znacznie większych miast, takich jak np. Koszalin. Zidentyfikowane problemy wynikają m.in. z bliskości wojskowej bazy lotniczej, w której zarobki często przekraczają te możliwe do osiągnięcia w innych sektorach w mieście. Powoduje to odpowiedź rynku w postaci wysokich cen nieruchomości, co z kolei skutkuje brakiem zdolności do nabycia mieszkania przez przeciętnego mieszkańca Świdwina.

Świdwin

Tabela 2: Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (w m²) na 1 osobę w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

Jednostka terytorialna	2018	2019	2020	2021	2022
Świdwin	24,53	24,85	26,04	26,44	26,93
Zachodniopomorskie	27,36	27,8	29,41	29,94	30,55
Białogard	24,98	25,4	26,97	27,51	27,99
Złotów	26,74	27,11	27,50	27,97	28,50
Koszalin	27,94	28,28	28,39	29,11	29,68
Szczecinek	23,96	24,3	26,05	26,48	27,14

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

W 2022 roku przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w Świdwinie wynosiła 26,93 m². Jest to najgorszy wynik spośród analizowanych jednostek terytorialnych. Porównując przyrost omawianego wskaźnika na przestrzeni lat 2018–2022, sytuacja wygląda trochę inaczej. W okresie tym wskaźnik dla Świdwina wzrósł o 9,78% (był to lepszy wynik niż w Koszalinie i Złotowie).

Według stanu na 2023 rok do zasobu mieszkaniowego Gminy Miejskiej Świdwin należało 615 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 25 778,82 m². W skład mieszkaniowego zasobu gminy wchodziło 210 lokali na zasadach najmu socjalnego oraz 3 lokale dla osób bezdomnych. Pomimo tego, że z powodu eksmisji, zgonów i innych czynników miasto zyskuje rocznie około 5 wolnych mieszkań, lista osób oczekujących na przydział lokalu jest stosunkowo długa (w 2023 roku na tej liście znajdowały się 43 osoby). Z tego względu czas oczekiwania na mieszkanie wynosi od 1 do 10 lat.

Świdwin

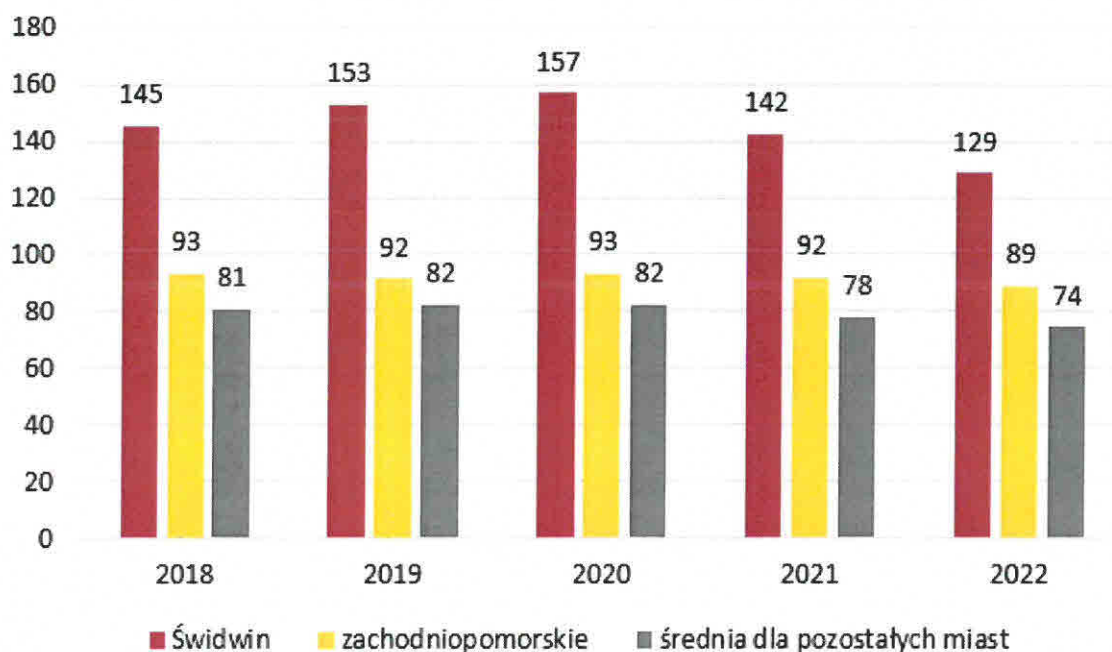
2.3.2. Edukacja

W roku 2024 w Świdwinie działały: jeden niepubliczny żłobek, dwa publiczne i jedno niepubliczne przedszkole, cztery publiczne szkoły podstawowe oraz trzy szkoły średnie lub zawodowe.

Największym problemem dotyczącym edukacji jest niewystarczająca liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach. W latach 2018–2022 liczba dzieci w wieku 3–5 lat przypadająca na jedną placówkę wychowania przedszkolnego była zdecydowanie wyższa niż w województwie zachodniopomorskim i w pozostałych porównywanych miastach.

Wykres 5: Liczba dzieci w wieku 3–5 lat przypadająca na jedną placówkę wychowania przedszkolnego w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

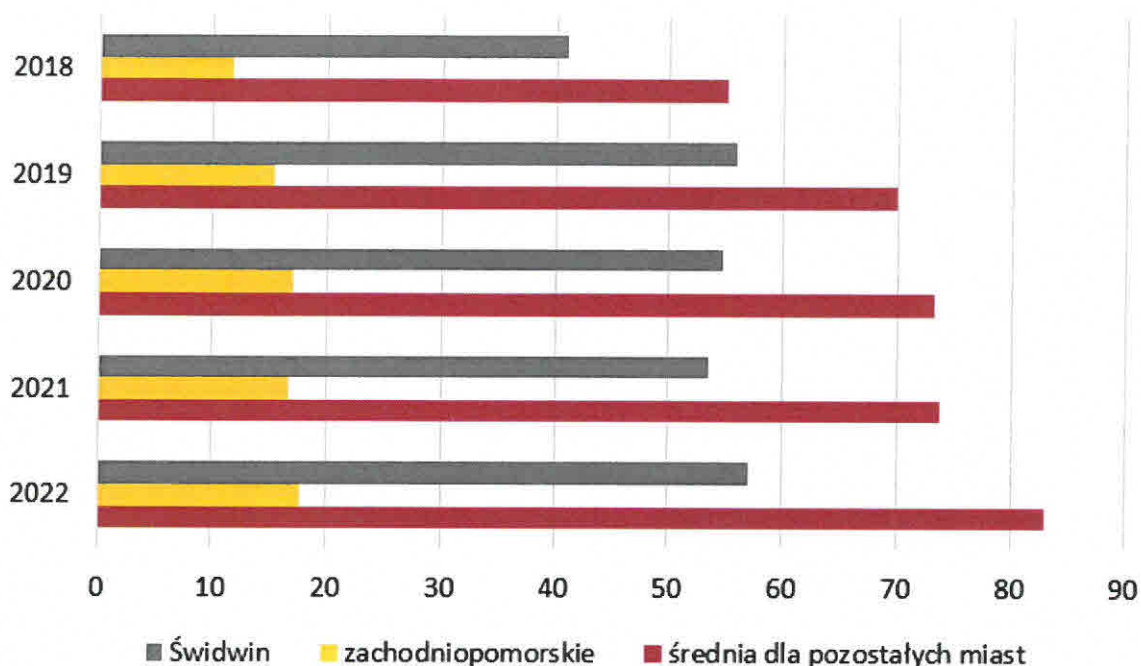
Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS BDL

Pomimo tego, że od 2020 roku widoczny jest pozytywny trend malejący, analizowany wskaźnik nadal znacznie odbiega od grupy porównawczej. Powodem zidentyfikowanego stanu rzeczy jest mała liczba przedszkoli oraz, w przypadku placówek prywatnych, konieczność opłacenia czesnego. Ponadto badania ilościowe wykazały, że bardzo dużym problemem jest deficyt żłobków (64% respondentów negatywnie ocenia ten aspekt). Z kolei w badaniach fokusowych poruszono temat konieczności płacenia wysokiego czesnego w żłobkach prywatnych oraz

Świdwin

Wykres 6: Współczynnik skolaryzacji brutto dla liceów ogólnokształcących w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Spośród porównywanych miast jest to najniższy wynik (jedynie w województwie zachodniopomorskim wskaźnik był niższy). Taki poziom wskaźnika skolaryzacji na poziomie szkół średnich wskazuje na to, że młodzież ze Świdwina i okolic ocenia ofertę miejscowych szkół ponadpodstawowych jako mało atrakcyjną.

Ponadto podczas badań fokusowych mieszkańcy zwrócili uwagę na inne problemy dotyczące edukacji w mieście. Wskazano na brak dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, zbyt dużą liczbę szkół podstawowych i średnich w stosunku do liczby uczniów oraz na niewystarczającą liczbę nauczycieli.

Świdwin

braku alternatyw dla tego typu placówek. Pojawia się także potrzeba zwiększenia liczby miejsc dla dzieci wymagających kształcenia specjalnego. Między rokiem szkolnym 2022/2023 a 2023/2024 liczba młodzieży korzystającej z placówek specjalnych wzrosła z 124 do 146. Ze względu na niewystarczającą liczbę miejsc tego typu ośrodkach w mieście, gmina dowozi dzieci do placówek położonych poza Świdwinem.

Ocenę jakości kształcenia w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych umożliwia współczynnik skolaryzacji brutto. Wartość tego wskaźnika poniżej 100 wskazuje, że część mieszkańców obszaru realizuje obowiązek edukacyjny w sąsiednich gminach, a wartość powyżej 100 oznacza, że w lokalnych szkołach uczą się dzieci z sąsiednich gmin. Niniejszy współczynnik dla szkół podstawowych w Świdwinie w 2022 roku był poniżej wyznaczonego progu i wyniósł 97,6 (spadek o 2,2% w stosunku do roku bazowego).

Tabela 3: Współczynnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

Jednostka terytorialna	2018	2019	2020	2021	2022
Świdwin	99,8	100,1	101,0	99,2	97,6
Zachodniopomorskie	86,3	85,5	85,4	86,3	86,5
Białogard	101	103	102,7	106,3	107,1
Złotów	107,1	109,4	113,7	111,9	113
Koszalin	119,2	122,3	121,2	124,2	130,3
Szczecinek	100,2	99,4	98,1	105,1	103,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Omawiany wskaźnik dla Świdwina w ostatnim roku analizy był niższy niż we wszystkich porównywanych miastach (jedynie w województwie zachodniopomorskim wartość współczynnika była mniejsza).

Z kolei współczynnik skolaryzacji brutto dla liceów ogólnokształcących w Świdwinie jest znacznie poniżej wyznaczonego progu – w 2022 roku wyniósł 57,02.

Świdwin

2.3.3. Rekreacja i aktywność obywatelska

Najważniejszymi ośrodkami kultury i rekreacji w Świdwinie są: Ośrodek Kultury, Biblioteka, Park Wodny „Relax”, park miejski oraz stadion.

Świdwiński Ośrodek Kultury ma swoją siedzibę w średniowiecznym zamku zlokalizowanym w centrum miasta. W 2023 roku w ramach działalności ośrodka zorganizowano 109 wydarzeń, w tym: 31 seansów filmowych, 21 prelekcji, spotkań i wykładów, 17 warsztatów, 14 koncertów oraz inne wydarzenia takie jak konkursy i pokazy teatralne. W przedstawionych wydarzeniach wzięło udział łącznie 36 300 osób. Ponadto w ośrodku działalność prowadzą grupy artystyczne zajmujące się m.in. ceramiką, garncarstwem i muzyką. Choć Świdwiński Ośrodek Kultury organizuje wiele wydarzeń, cieszą się one stosunkowo małym zainteresowaniem młodzieży. W zamku znajduje się także **Biblioteka**, której księgozbiór na początku 2023 roku wynosił 44 823 woluminy. W tym samym roku bibliotekę odwiedziło 8 426 osób, które wypożyczyły łącznie 16 906 książek.

W celu analizy dostępności kultury, sportu i rekreacji w Świdwinie na tle regionu wybrano wskaźniki, które zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4: Wybrane wskaźniki dotyczące kultury, sportu i rekreacji w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu w 2022 roku

Wskaźnik	Świdwin	Białogard	Złotów	Koszalin	Szczecinek	Województwo zachodniopomorskie
Liczba członków klubów sportowych na 1000 mieszkańców	17	10,9	23,5	33,1	37,2	26,8
Liczba osób odwiedzających filharmonie, muzea, wystawy, koncerty na 1000 mieszkańców	3 521	1 393	1707	4 441	1 300	1 295

Świdwin

Wskaźnik	Świdwin	Białogard	Złotów	Koszalin	Szczecinek	Województwo zachodniopomorskie
Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę fizyczną, sport i rekreację na 1 mieszkańca	202,38	244,20	244,39	142,54	270,68	171,03
Wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę i dziedzictwo narodowe na 1 mieszkańca	127,82	105,31	192,61	269,44	281,36	287,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Świdwin w większości przedstawionych kategorii znajduje się na końcu zestawienia. Wyjątkiem jest wskaźnik liczby osób odwiedzających filharmonie, muzea, wystawy, koncerty na 1 000 mieszkańców, w którym miasto ustępuje jedynie Koszalinowi. Najgorszy wynik Świdwin osiąga we wskaźnikach: wydatki ogółem z budżetu JST na kulturę i dziedzictwo narodowe na 1 mieszkańca oraz liczba członków klubów sportowych na 1 000 mieszkańców, w których miasto zajmuje przedostatnie miejsce w zestawieniu.

Na podstawie wyników badań można stwierdzić, że w Świdwinie zdecydowanie brakuje miejsc do rekreacji. W odpowiedzi na pytanie o rozdysponowanie środków na działania służące rozwojowi miasta drugą najpopularniejszą odpowiedzią było **tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego**. Podobną opinię na ten temat mieli uczestnicy badania fokusowego, którzy stwierdzili, że, szczególnie zimą, w mieście nie ma co robić. Badani wskazali na deficyt obiektów takich jak kino czy siłownia oraz na brak infrastruktury dla młodzieży. W wypowiedziach respondentów pojawił się także problem niewystarczającego wykorzystania basenu w kontekście zajęć wychowania fizycznego oraz aktywności pozalekcyjnych.

Świdwin

2.3.4. Służba zdrowia

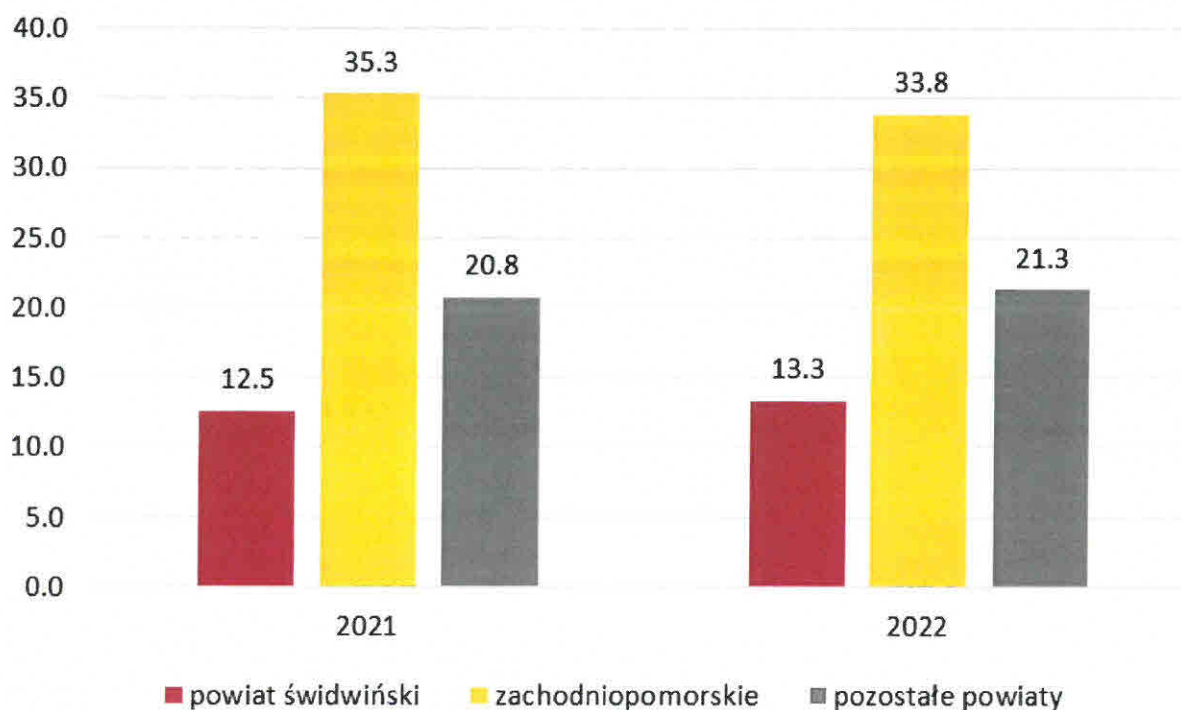

W Świdwinie w 2023 roku działały następujące placówki służby zdrowia:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MI – MED.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Medycznej Medyk s.c.,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej ANA-LEK,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Klinika na Drowskiej”,
- Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska SP ZOZ.

Ze względu na brak danych na poziomie gminy, porównano wskaźniki dla powiatów.

Wykres 7: Lekarze na 10 tys. ludności w powiecie Świdwińskim, województwie zachodniopomorskim i wybranych powiatach regionu w latach 2018-2022

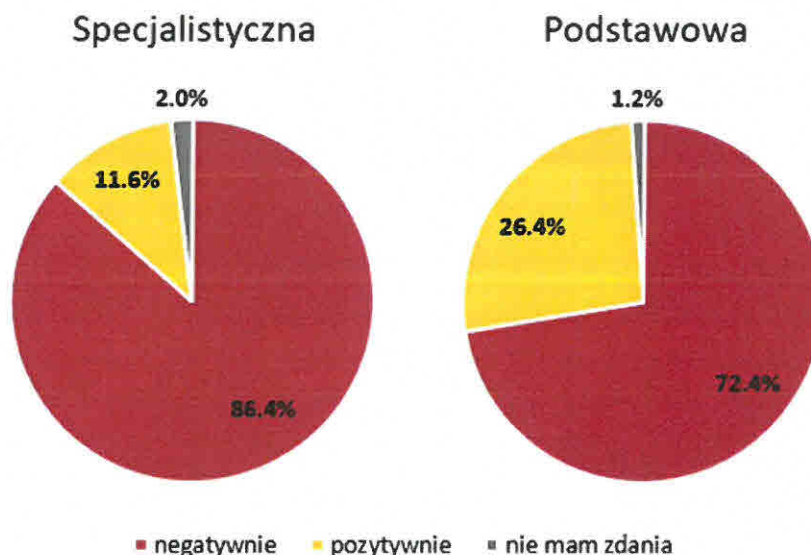
Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Pod względem liczby lekarzy na 10 tys. ludności powiat świdwiński wypada gorzej niż województwo oraz pozostałe powiaty w grupie porównawczej. Potwierdzeniem tych danych jest bardzo zła opinia mieszkańców na temat opieki zdrowotnej w mieście.

Świdwin

Wykres 8: Ocena oferty specjalistycznej i podstawowej opieki zdrowotnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS BDL

Zdecydowana większość respondentów negatywnie ocenia specjalistyczną opiekę zdrowotną w mieście. Podobna sytuacja występuje w przypadku opinii o ofercie POZ, o której zaledwie jedna czwarta mieszkańców ma pozytywne zdanie. Osoby biorące udział w badaniach fokusowych wskazały, że w celu skorzystania z usług lekarza specjalisty trzeba jechać do Szczecina lub Kołobrzegu. W wypowiedziach badanych pojawił się także problem dotyczący ograniczonej dostępności nocnej opieki zdrowotnej, która według mieszkańców jest często zamknięta.

Świdwin

2.3.5. Rynek pracy i sytuacja materialna

W Świdwinie w 2023 roku działały następujące przedsiębiorstwa (największe):

- 21. Baza Lotnictwa Taktycznego – jednostka wojskowa;
- Zakłady Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych PLASTCHEM;
- Zakład Przemysłu Drzewnego;
- Plastic-Form Spółka Jawna;
- Przedsiębiorstwo Budowlane In-Tech Janusz Paprocki;
- BIS-PAK Spółka z o.o.;
- PPHU PLASTPOM;
- Lux-Light Spółka z o.o.;
- Bartek. Zakład przetwórstwa ryb.

Liczba podmiotów gospodarczych w Świdwinie jest relatywnie mniejsza niż w pobliskich miastach.

Tabela 5: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON na 1 000 mieszkańców w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

Jednostka terytorialna	2018	2019	2020	2021	2022
Świdwin	113,51	115,59	120,10	124,33	127,98
Zachodniopomorskie	107,38	111,56	118,37	122,56	126,05
Białogard	122,68	126,52	133,03	135,28	136,43
Złotów	106,58	108,62	109,85	111,96	113,71
Koszalin	165,41	163,97	168,77	173,69	177,50
Szczecinek	125,89	127,74	135,10	139,51	142,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

W analizowanym okresie w Świdwinie zaobserwowano wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 1 000 mieszkańców, z wartości 113,51 w 2018 roku do 127,98 w 2022 roku (wzrost o 12,7%). W porównaniu z całym województwem zachodniopomorskim, które również notowało wzrost w tym okresie, miasto będące przedmiotem niniejszego opracowania rozwijało się w wolniejszym tempie. Biorąc pod uwagę inne analizowane miasta, można zauważyć, że wskaźnik ten w Świdwinie jest wyższy niż w Złotowie, ale niższy niż w Białogardzie, Koszalinie i Szczecinku.

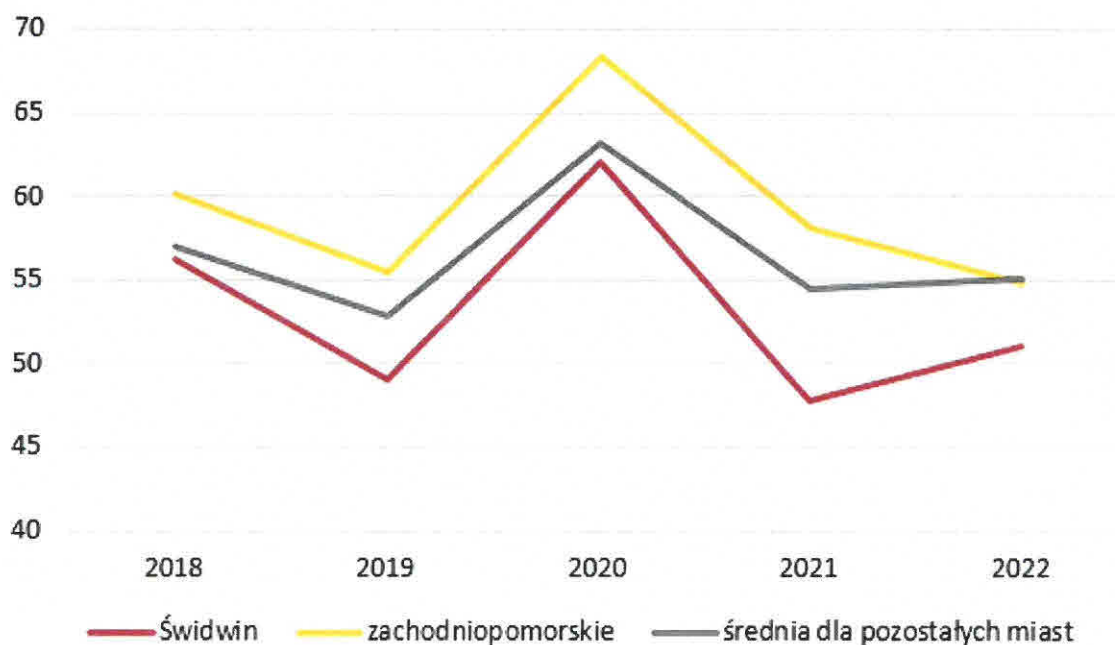

Świdwin

Potwierdzeniem niskiej atrakcyjności Świdwina do zakładania firm są wyniki przeprowadzonych badań. Według zaledwie 11,6% respondentów miasto jest dobrym miejscem dla osób przedsiębiorczych. Osoby biorące udział w badaniu fokusowym poruszyły także problem braku pracy w sektorze prywatnym, gdzie jedyne dostępne wakaty występują w handlu i zakładzie przetwórstwa plastiku. Według respondentów duża część mieszkańców pracuje w instytucjach publicznych. Podczas spotkania zidentyfikowano także problem braku pracy dla kobiet, wynikający z zajmowania dużej liczby wakatów w bazie wojskowej przez mężczyzn.

By zweryfikować rozkład bezrobocia na tle innych miast, przeanalizowano udział zarejestrowanych bezrobotnych ogółem na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. Omawiany wskaźnik w Świdwinie w 2022 roku wyniósł 51,12 i w porównaniu z 2018 rokiem zmalał o 9,2%,

Wykres 9: Udział zarejestrowanych bezrobotnych ogółem na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

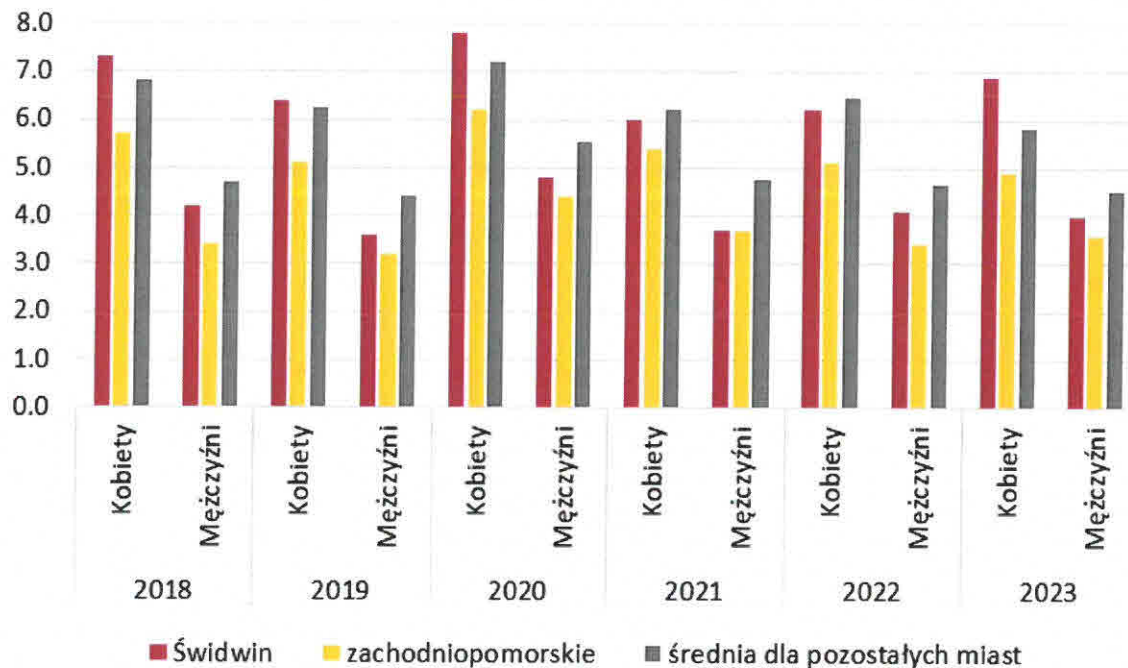
Porównując Świdwin z innymi miastami, można zauważyć, że wskaźnik ten jest niższy niż w Białogardzie i Szczecinku oraz wyższy niż w Koszalinie i Złotowie. Udział zarejestrowanych bezrobotnych ogółem na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym w Świdwinie jest nieznacznie niższy niż średnia dla województwa zachodniopomorskiego.

Analizując bezrobocie rejestrowane według płci, można dojść do wniosku, że opinia mieszkańców dotycząca braku pracy dla kobiet znajduje potwierdzenie w rzeczywistości.

Świdwin

Wykres 10: Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według płci w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach regionu

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS BDL

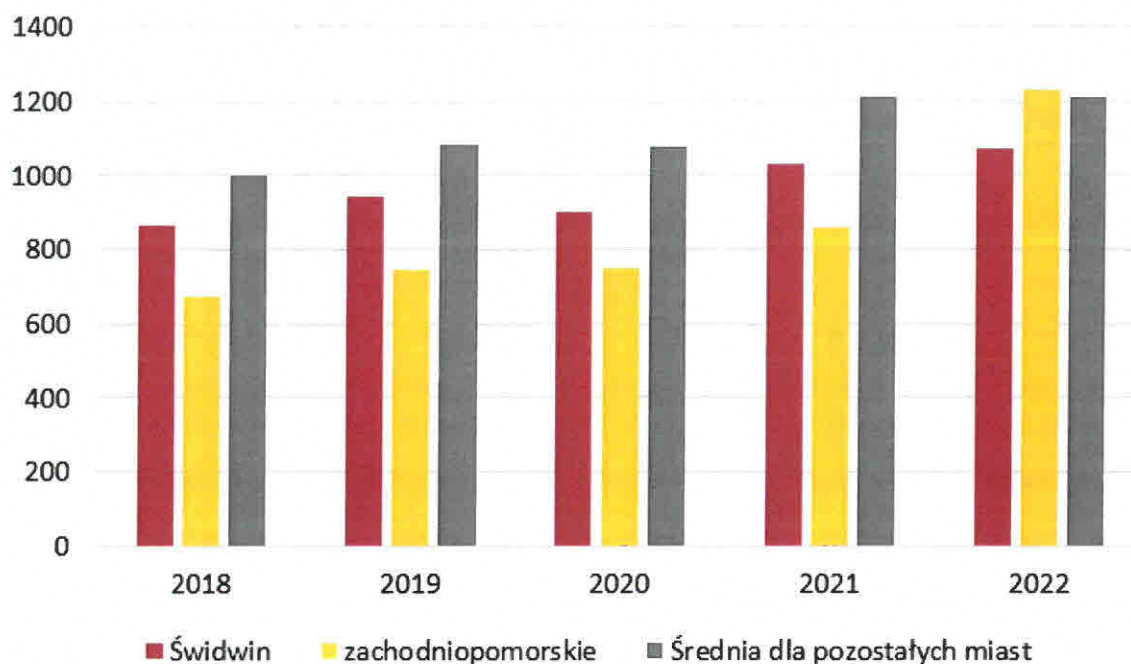
Stopa bezrobocia wśród kobiet w Świdwinie w każdym roku analizy była wyższa niż dla województwa. Z kolei porównując ten wskaźnik z innymi miastami, jedynie w 2021 i 2022 roku był on niższy.

W kontekście sytuacji materialnej mieszkańców przeanalizowano dochody budżetu JST z tytułu udziału w PIT na jednego mieszkańca. Niniejszy wskaźnik dla Świdwina w 2022 roku wynosił 1072,22 i od 2018 roku stale wzrastał (wzrost o 23,68%).

Świdwin

Wykres 11: Dochody budżetu JST z tytułu udziału w PIT na jednego mieszkańca w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

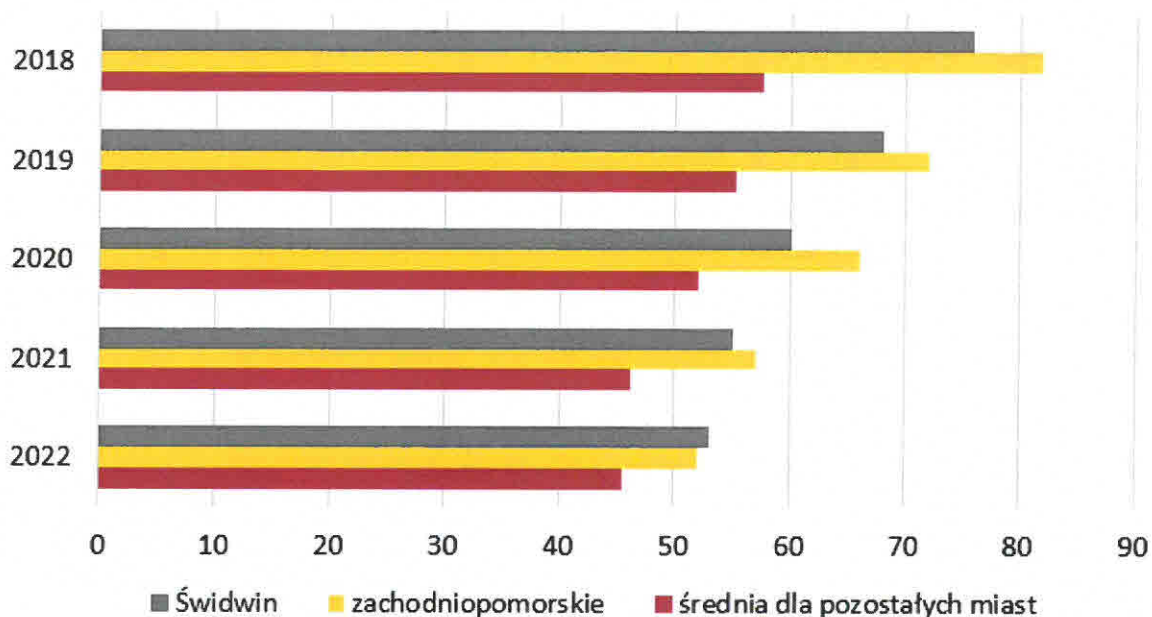
Porównując dane dla innych miast w regionie oraz dla województwa, analizowany wskaźnik dla Świdwina w 2022 roku był niższy niż w Koszalinie, Złotowie i województwie zachodniopomorskim oraz wyższy niż w Białogardzie i Szczecinku.

Kolejnym wskaźnikiem pozwalającym na zobrazowanie stanu materialnego mieszkańców jest liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców. Jego wartość w 2022 roku w Świdwinie wyniosła 53 osoby (spadek o 30% w porównaniu z rokiem bazowym).

Świdwin

Wykres 12: Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Porównując Świdwin do innych regionalnych miast oraz do województwa, w 2022 roku analizowany wskaźnik był niższy niż w Białogardzie i Złotowie oraz wyższy niż w Koszalinie, Szczecinku i w województwie zachodniopomorskim. Pomimo pozytywnego trendu zmniejszania się omawianego wskaźnika w 2022 roku w Świdwinie po raz pierwszy od 5 lat liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców była większa niż dla województwa. Oprócz pomocy społecznej, na którą w 2023 roku miasto wydało 2 997 589 zł, w Świdwinie przyznano świadczenia o łącznej wysokości (wybrane):

- Świadczenia rodzinne – 7 436, 542 zł;
- Fundusz alimentacyjny – 740 215 zł;
- Dodatki mieszkaniowe – 691 882 zł.

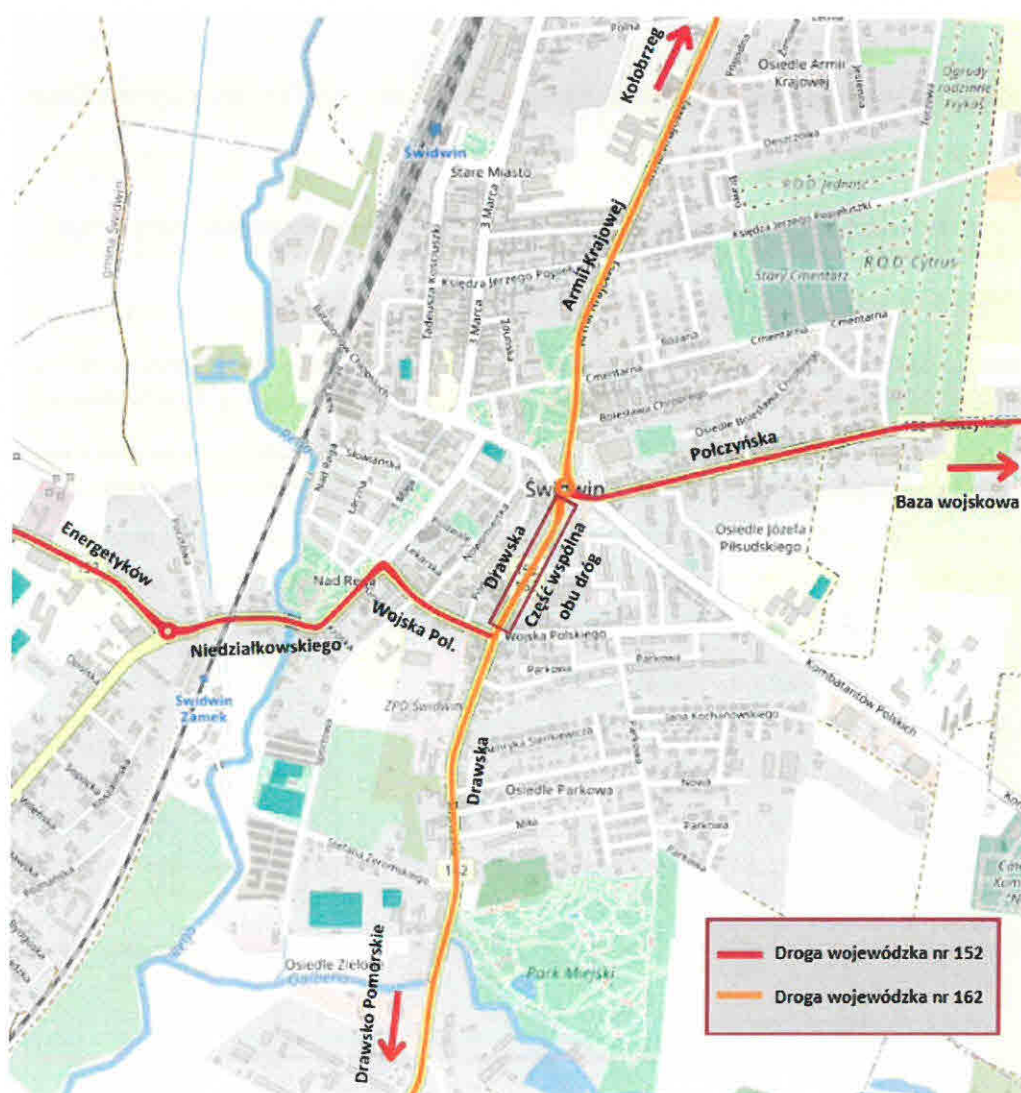
Świdwin

2.3.6. Dostępność komunikacyjna

Według danych za rok 2024 w Świdwinie znajduje się 110 dróg o łącznej długości 47,4 km. Przez miasto przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 152 oraz nr 162. Pierwsza z nich przyjmuje w Świdwinie nazwy ul. Energetyków, ul. Niedziałkowskiego, ul. Wojska Polskiego, ul. Drawskiej oraz ul. Połczyńskiej, a druga – ul. Drawskiej, ul. Armii Krajowej i ul. Kołobrzeskiej.

Rycina 2: Mapa układu komunikacyjnego Świdwina – najważniejsze drogi

Źródło: opracowanie własne

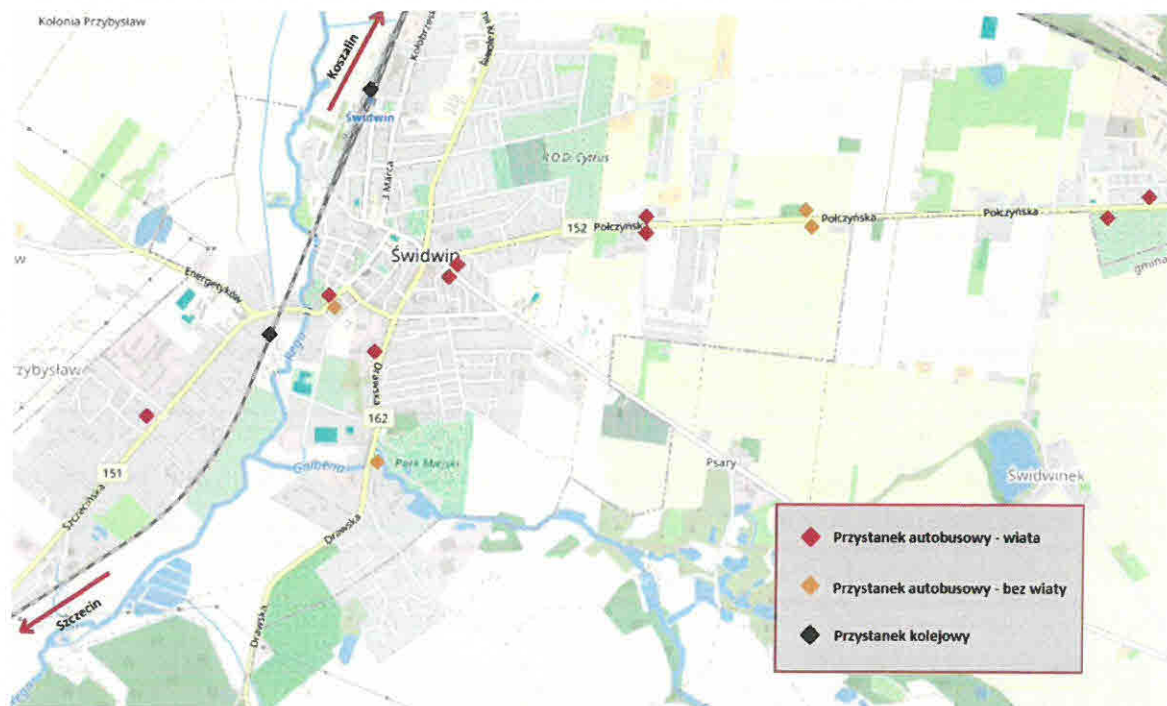
Świdwin

Jednym z głównych problemów komunikacyjnych Świdwina zidentyfikowanym na podstawie badań jest blokowanie się głównych ulic w godzinach szczytu. Na pytanie **Jakie są Pana/Pani zdaniem najistotniejsze problemy związane z funkcjonowaniem transportu w Świdwinie?** 57% respondentów odpowiedziało, że są to **korki na najważniejszych skrzyżowaniach w godzinach szczytu**. Podczas badania fokusowego wskazano miejsca, w których tworzą się te zatory. Jest to przede wszystkim skrzyżowanie ul. Połczyńskiej i ul. Drawskiej (rondo) oraz okolice przejazdu kolejowego na ul. Niedziałkowskiego (obok przystanku Świdwin – Zamek). Taki stan rzeczy spowodowany jest dużym ruchem osób dojeżdżających i opuszczających bazę wojskową w godzinach szczytu oraz długim czasem zamknięcia przejazdu kolejowego. Problemem jest także **duży ruch tranzytowy** w postaci **transportu ciężkiego** przebiegający przez centrum miasta. Samochody ciężarowe stojące w korku przyczyniają się do dużej emisji dwutlenku węgla oraz dodatkowo blokują ruch dla pojazdów osobowych.

W celu odkorkowania miasta podjęto działania dotyczące zmiany organizacji ruchu. Przeprowadzono konsultacje społeczne z zapytaniem o wskazanie ulic, na których należy wprowadzić ruch jednokierunkowy z zakazem zatrzymywania się po jednej stronie. Na największą potrzebę wprowadzenia takich zmian mieszkańcy wskazali obszar ul. Ks. J. Popiełuszki oraz ul. Reymonta, z kolei trochę mniejszym zainteresowaniem cieszył się pomysł dotyczący ul. Zduńskiej i ul. Cmentarnej.

Kolejnym dużym problemem w mieście jest brak komunikacji miejskiej. Respondenci wskazali ten deficyt jako najistotniejszy problem związany z funkcjonowaniem transportu w Świdwinie (63,6% głosów).

Rycina 3: Mapa układu komunikacyjnego Świdwina – przystanki autobusowe i kolejowe

Źródło: opracowanie własne

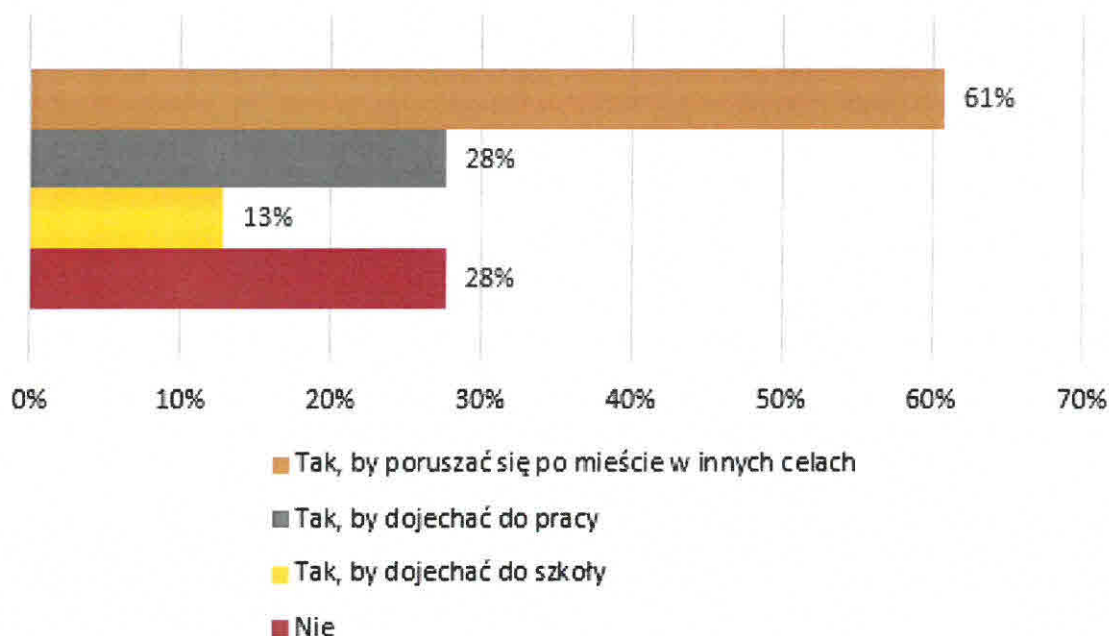

Świdwin

Pomimo że w mieście znajdują się przystanki autobusowe, w Świdwinie nie funkcjonuje komunikacja miejska. Przewozem osób zajmują się prywatne firmy oraz PKS Gryfice, które organizują połączenia międzymiastowe. Możliwości komunikacyjne zwiększają także dwa przystanki kolejowe: Świdwin i Świdwin – Zamek. Ponadto przez miasto przebiega ważna linia kolejowa łącząca Szczecin z Trójmiastem. Pomimo istniejących połączeń aż 68,4% respondentów negatywnie oceniło jakość usług z zakresu komunikacji zbiorowej (autobusy, pociągi).

By zweryfikować potrzebę zorganizowania komunikacji miejskiej w Świdwinie, mieszkańcy zostali zapytani o to, czy korzystaliby z tej formy transportu.

Wykres 13: Odpowiedzi na pytanie „Czy gdyby istniała komunikacja miejska w Świdwinie, to korzystał(a)by z niej Pan/Pani?”

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych

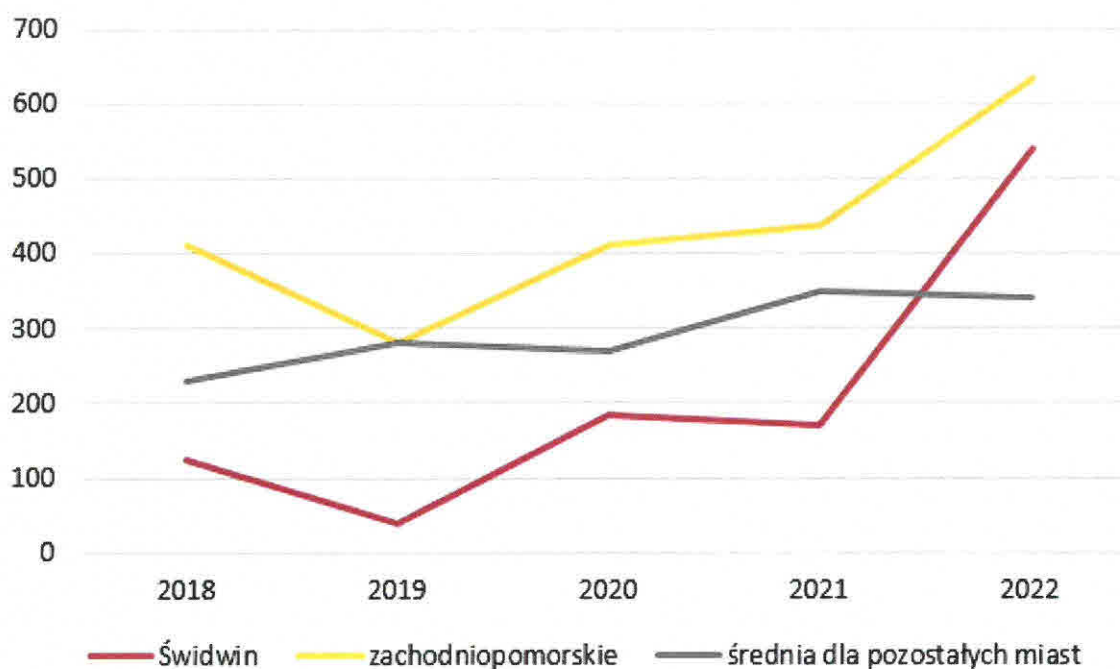
Ponad 70% respondentów stwierdziło, że korzystałoby z komunikacji miejskiej, gdyby taka istniała. Rozkład odpowiedzi sugeruje, że mieszkańcy odczuwają potrzebę wykorzystywania komunikacji miejskiej w różnych celach, przede wszystkim po to, by ułatwić sobie codzienne przemieszczanie się po mieście. Mniej respondentów wskazało na potrzebę zapewnienia dojazdu do szkoły (13%) i do pracy (28%). Podobne przekonanie pojawiło się podczas badania fokusowego, gdzie podano przykład trudności w dostaniu się z zachodniej części miasta do osiedla wojskowego bez posiadania samochodu (oba punkty dzieli 6 km).

Wskaźnik wydatków ogółem budżetu JST na drogi na jednego mieszkańca w Świdwinie w 2022 roku wyniósł 539 zł. Wartość ta znacznie odbiega od wartości z lat poprzednich (od 2018 do 2021 roku średnia wydatków wyniosła 211).

Świdwin

Wykres 14: Wydatki ogółem budżetu JST na drogi na jednego mieszkańca w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

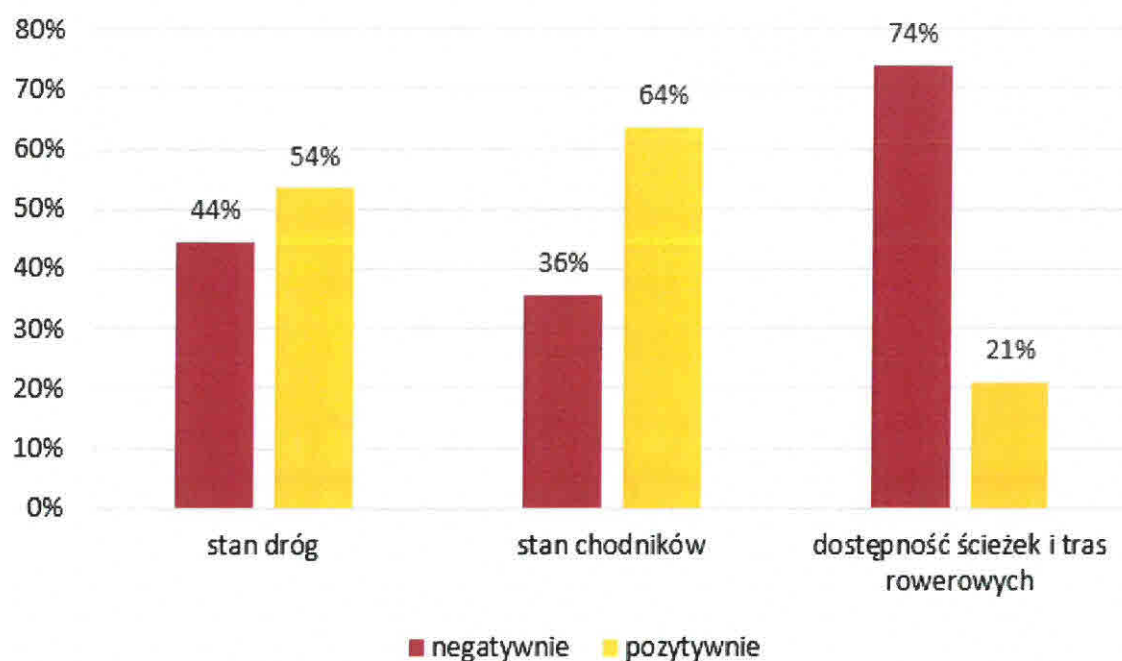
Do 2021 roku wydatki na drogi w Świdwinie było stosunkowo niskie. Zmieniło się to w ostatnim roku analizy, gdy wartość ta przebiła średnią dla pozostałych miast oraz zbliżyła się do wartości dla województwa. Po zsumowaniu wydatków w latach 2018–2022 Świdwin wypada najgorzej wśród grupy porównawczej. W analizowanym pięcioletnim okresie miasto wydało 1 054 zł na drogi w przeliczeniu na jednego mieszkańca, podczas gdy dla województwa była to wartość 2 174 zł, a dla pozostałych miast – 1 468 zł.

Mieszkańcy zdają się doceniać pracę wkładaną w poprawę jakości dróg i chodników. Ponad 60% respondentów ma pozytywne zdanie o stanie chodników, a nieco ponad połowa docenia stan dróg. Niemniej jednak nadal aż 44% osób biorących udział w badaniach negatywnie ocenia stan dróg, podczas gdy 36% ma złe zdanie o jakości chodników.

Świdwin

Wykres 15: Ocena jakości i dostępności poszczególnych czynników związanych z transportem w Świdwinie

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych

Najgorzej ocenianym czynnikiem w zakresie komunikacji jest dostępność ścieżek i tras rowerowych. Aż 74% respondentów uważa to za problem. Pomimo zainteresowania mieszkańców budową ścieżek rowerowych możliwość powstawania nowych tras w mieście jest mocna ograniczona ze względu na brak odpowiedniej przestrzeni wzdłuż ulic.

Świdwin

2.3.7. Gospodarka wodociągowo-kanalizacyjna

Usługi związane z gospodarką wodociągowo-kanalizacyjną w Świdwinie świadczy Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. Głównym zadaniem spółki jest zaspakajanie potrzeb ludności w zakresie usług komunalnych, w tym między innymi dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków, wywóz odpadów komunalnych oraz utrzymanie cmentarzy. Charakterystyka infrastruktury obsługiwanej przez Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. prezentuje się następująco.

Tabela 6: Charakterystyka sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Świdwinie w 2022 roku

Wodociągi			
Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	24,9
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	871
3.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	458,9
4.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	14 018
Kanalizacja			
Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	46,3
2.	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	831
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	452
4.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	12 522

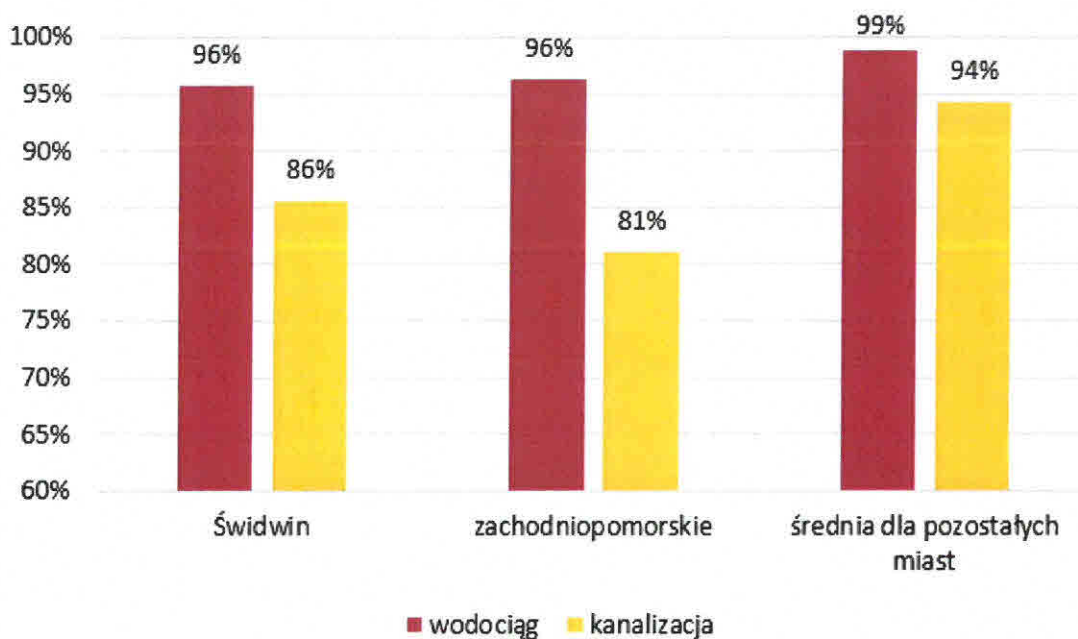
Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS BDL

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej systematycznie zmniejszała się. Od 2018 roku liczba użytkowników sieci wodociągowej zmniejszyła się o 1 028 (spadek o 6,8%), podczas gdy liczba użytkowników kanalizacji zmalała o 894 osoby (spadek o 6,7%). Wynika to przede wszystkim z malejącej populacji miasta.

Świdwin

Wykres 16: Korzystający z instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej w % ogółu ludności w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim i wybranych miastach w 2022 roku

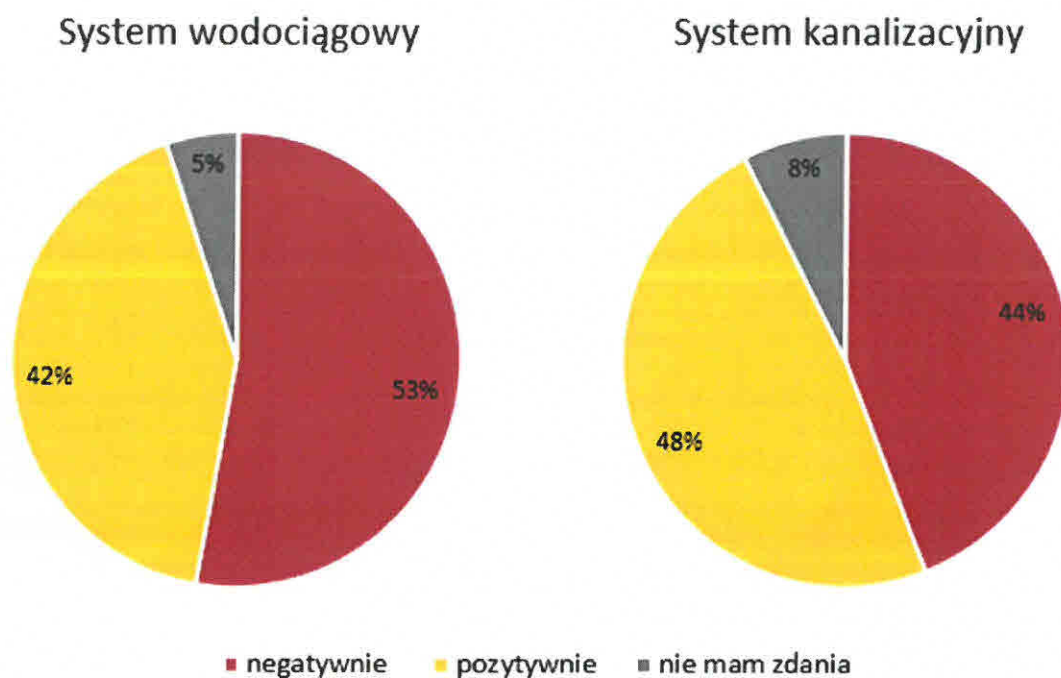
Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS BDL

Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej w Świdwinie jest zbliżony do tego w województwie zachodniopomorskim. Jednocześnie jest on o 3 punkty procentowe niższy niż średnia dla pozostałych miast. Z kolei do sieci kanalizacyjnej w Świdwinie jest podpięta większa część ludności niż w województwie, jednak mniejsza część niż średnia dla grupy porównawczej. Wartość tego wskaźnika sugeruje, że w Świdwinie występuje potencjał do rozszerzenia sieci kanalizacyjnej.

Świdwin

Wykres 17: Ocena jakości systemu wodociągowego i kanalizacyjnego w Świdwinie

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych na próbie 250 mieszkańców Świdwina

Mieszkańcy Świdwina przeciętnie oceniają jakość systemu wodno-kanalizacyjnego. Ponad połowa respondentów nie jest zadowolona z działania wodociągów. Z kolei ocena jakości kanalizacji jest trochę lepsza – 44% ankietowanych ma złe zdanie o tej sieci. Jedną z głównych przyczyn niskiej oceny systemu wodno-kanalizacyjnego w mieście jest jej niewystarczające dostosowanie do występujących opadów atmosferycznych. Podczas ulewnych deszczy drożność systemu jest niewystarczająca, przez co zalewane są ulice.

Po konsultacjach z ekspertami wskazano także na problem dotyczący niewystarczającej liczby ujęć wody oraz ich małej wydajności. Obecnie w mieście znajduje się następująca infrastruktura pozyskiwania wody:

- stacja uzdatniania wody na ul. Wojska Polskiego zasilana z trzech studni głębinowych: przy ul. Połczyńskiej, ul. Kombatantów Polskich oraz ul. Szymborskiej. Ostatnia z wymienionych studni ma małą wydajność i z tego powodu wymaga zastąpienia;
- stacja uzdatniania wody na ul. Szczecińskiej zasilana z dwóch studni głębinowych znajdujących się na terenie SUW;
- stacja uzdatniania wody na ul. Popiełuszki zasilana z jednej studni głębinowej znajdującej się na terenie SUW. Istniejący obiekt nie jest w stanie w okresie letnim zapewnić odpowiedniej ilości wody, dlatego konieczne jest wykonanie drugiej studni.

Świdwin

2.3.8. Gospodarka odpadami

Gospodarką odpadami w Świdwinie, podobnie jak systemem wodociągowo-kanalizacyjnym, zajmuje się Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. Odpady komunalne z terenu miasta odbierane są jako niesegregowane (zmieszane) oraz selektywne. Gromadzenie odpadów odbywa się w systemie pojemnikowo-workowym, a na terenie nieruchomości jednorodzinnych mieszkańcy otrzymują pojemnik przeznaczony do gromadzenia odpadów niesegregowanych oraz worki do selektywnej zbiórki. Z kolei w zabudowie wielorodzinnej funkcjonuje system pojemnikowy. Ponadto na terenie miasta funkcjonuje jeden Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych położony przy ul. Kombatantów Polskich 5.

Tabela 7: Ilość wybranych odpadów komunalnych wytwarzanych terenie Świdwina (w tonach) w 2022 roku

Lp.	Rodzaj odpadów	Wartość
1.	Niesegregowane (zmieszane)	2 939,9
2.	Ulegające biodegradacji	1 045,1
3.	Opakowania ze szkła	292,8
4.	Papier i tektura	201,8
5.	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	415,4
6.	Wielkogabarytowe	94,5

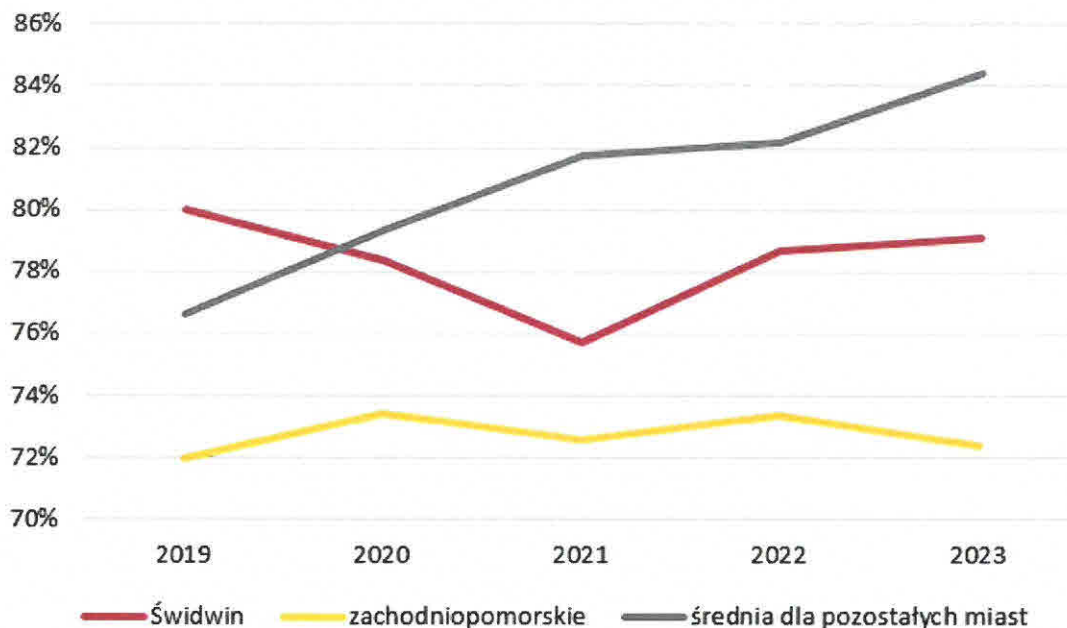
Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie miasta Świdwin

W Świdwinie w 2022 roku najwięcej zebrano odpadów zmieszanych, z kolei do PSZOK mieszkańcy najczęściej przynosili odpady wielkogabarytowe (121 ton). Warto dodać, że osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 30,3% (przy wymaganym minimum na poziomie 25%). Ze względu na coroczne zwiększanie się wymaganego minimum o 5 punktów procentowych, przedstawiona wartość jest zdecydowanie niewystarczająca.

Świdwin

Tabela 8: Wskaźnik świadczenia usług odbioru odpadów w Świdwinie w latach 2019–2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS BDL

W 2023 roku niemal 80% zamieszkałych nieruchomości w Świdwinie podlegało pod usługę odbioru śmieci. Jest to wynik średni, plasujący miasto pomiędzy wartością dla województwa oraz wartościami dla grupy porównawczej. Należy dodać, że pod koniec 2022 roku na terenie Świdwina zameldowanych było 13 905 osób, z czego 11 895 zgłoszonych było do opłaty śmieciowej. Duża różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a zadeklarowanych wynika głównie z migracji. Osoby te mieszkają na terenie innych gmin bądź przebywają poza granicami kraju.

Mieszkańcy przeciętnie oceniają gospodarkę odpadami w Świdwinie. Ponad połowa ankietowanych (53,6%) wyraziła opinie pozytywne, podczas gdy 40% respondentów oceniło ten aspekt negatywnie.

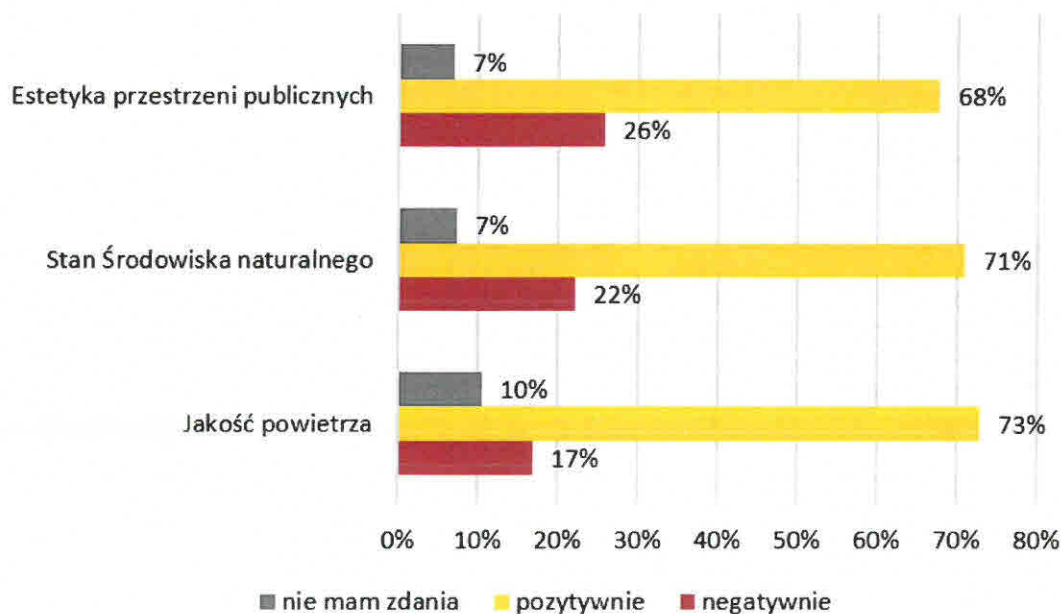
Świdwin

2.3.9. Zieleń i środowisko naturalne

Z badań wynika, że czynnikami najbardziej wpływającymi na atrakcyjność życia w Świdwinie są aspekty środowiskowe. Badani mieszkańcy bardzo dobrze ocenili jakość powietrza – 72,8% pozytywnych opinii – oraz stan środowiska naturalnego w mieście – 70,8% pozytywnych głosów.

Wykres 18: Ocena czynników środowiskowych wpływających na jakość życia mieszkańców Świdwina

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych na próbie 250 mieszkańców Świdwina

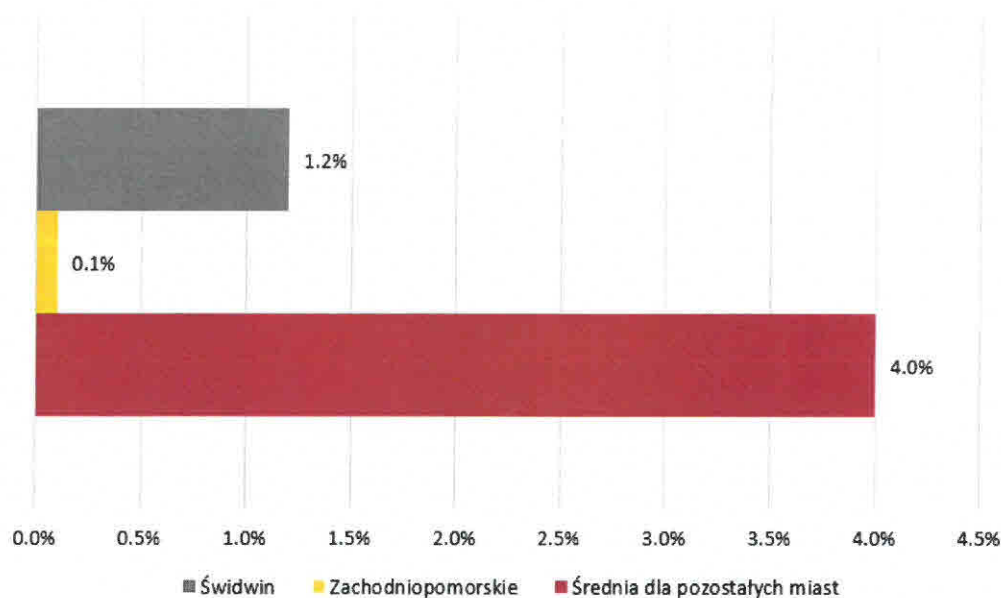
Nieco gorsze opinie wyrażone zostały wobec estetyki przestrzeni publicznych, chociaż i tak większość badanych ocenia ten czynnik pozytywnie – 67,6% badanych uznało go za aspekt zwiększający atrakcyjność zamieszkania w Świdwinie.

Pomimo wysokiej oceny przytoczonych czynników w Świdwinie dostępnych jest stosunkowo mało terenów zielonych, co potwierdza udział ich powierzchni w ogólnej powierzchni gminy.

Świdwin

Wykres 19: Udział powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni gminy

Źródło: opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Niska wartość omawianego wskaźnika dla województwa związana jest z jego dużą powierzchnią. W przypadku Świdwina, w porównaniu z pozostałymi miastami, udział powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni gminy jest stosunkowo niski. Pomimo niekorzystnych danych statystycznych mieszkańcy nie narzekają na brak terenów zielonych w mieście, a wręcz wskazują ich dużą dostępność jako atut³.

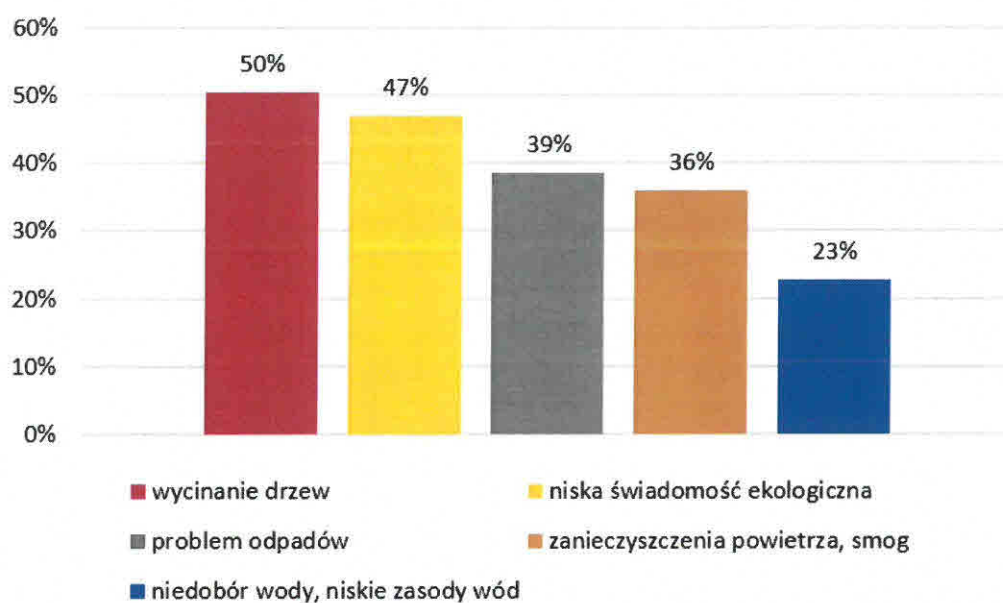
Inne światło na analizowane kwestie rzuca badanie świadomości ekologicznej mieszkańców⁴.

³ Badanie fokusowe przeprowadzone wśród mieszkańców Świdwina, Świdwin, 2.08.2024.

⁴ Badanie świadomości ekologicznej mieszkańców Świdwina, Świdwin, 19.04.2022.

Wykres 20: Największe problemy Świdwina z zakresu środowiska naturalnego w ocenie mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania świadomości ekologicznej mieszkańców Świdwina

Według respondentów największym problemem miasta jest wycinanie drzew oraz niska świadomość ekologiczna mieszkańców. Warto wspomnieć, że omawiane badania zostały przeprowadzone w 2022 roku. Od tego czasu otwarto Park Miejski oraz przeprowadzono nasadzenia zieleni w mieście, co potencjalnie przyczyniło się do polepszenia opinii publicznej na temat wycinania drzew. Jednak pozostałe problemy pozostają aktualne i wymagają zainteresowania władz Świdwina.

W badaniu zapytano także o działania, które należy podjąć w Świdwinie w celu poprawy jakości środowiska naturalnego. Największą popularnością wśród badanych cieszył się pomysł **nasadzenia drzew i krzewów (43% respondentów)**, następnie **tworzenie nowych terenów zielonych (41%)** oraz wymiana starych pieców węglowych na **piece niskoemisyjne (38%)**.

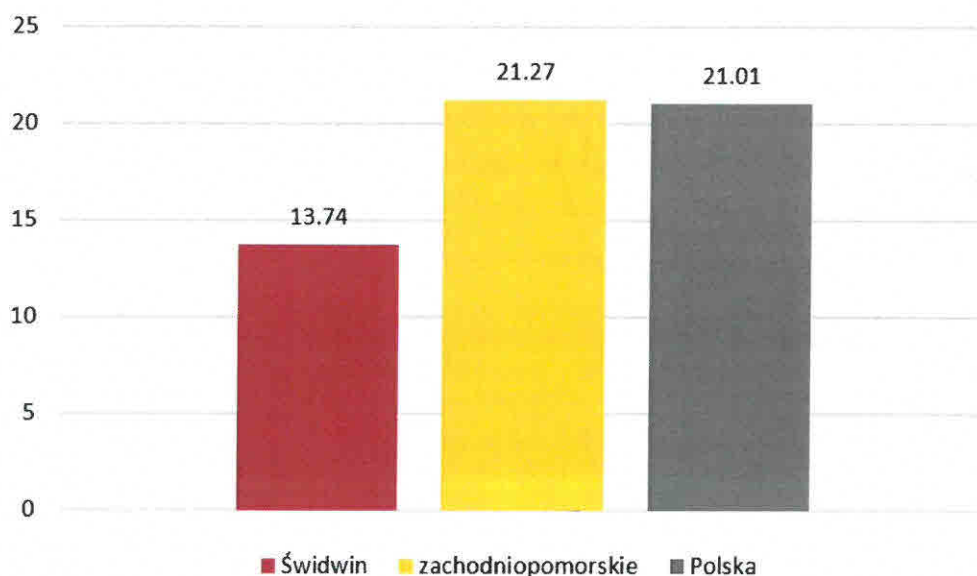

Świdwin

2.4. Bezpieczeństwo

W porównaniu do województwa zachodniopomorskiego i Polski Świdwin jest bardzo bezpiecznym miejscem. Potwierdza to niski wskaźnik przestępstw na 1000 mieszkańców.

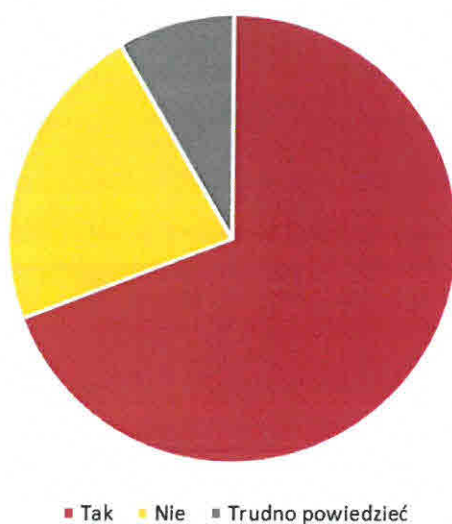
Wykres 21: Przestępstwa stwierdzone przez Policję ogółem na 1 000 mieszkańców Świdwina, województwa zachodniopomorskiego oraz Polski w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych policji

Potwierdzeniem tych statystyk jest opinia mieszkańców, którzy określają miasto jako spokojne i bezpieczne do życia.

Wykres 22: Odpowiedzi na pytanie „Czy, ogólnie rzecz biorąc, czuje się Pan/Pani bezpiecznie w Świdwinie?”

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych

Świdwin

Pomimo wysokiego poczucia bezpieczeństwa mieszkańcy wskazują miejsca, które wiążą się z potencjalnym zagrożeniem. Zarówno w badaniach ilościowych, jak i jakościowych wskazano na rejon ulic: Szczecińskiej, Poznańskiej, Reymonta oraz Popietuszki jako miejsca niebezpieczne. Zwrócono także uwagę na zakłócające spokój zgromadzenia młodzieży na placu przed urzędem miejskim. Dużym problemem miasta są niebezpieczne przejścia dla pieszych. Nie są one wystarczająco oznakowane oraz oświetlone, co sprawia, że mieszkańcy boją się przejść przez ulicę.

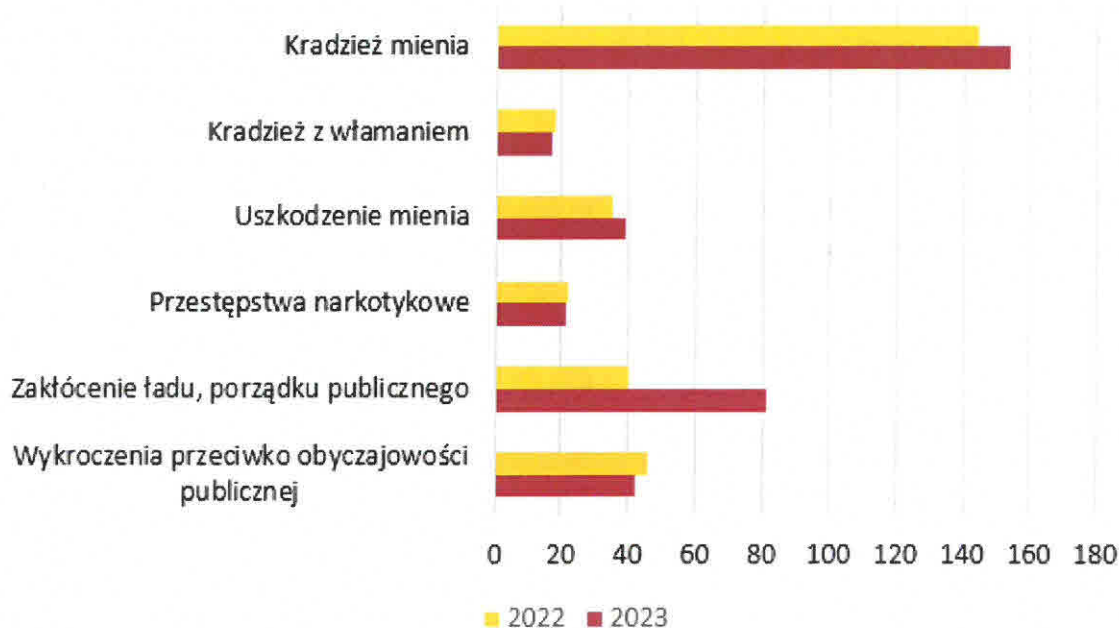
Unikalny, garnizonowy charakter miasta nadaje Świdwinowi wiele zalet, ale jednocześnie wiąże się z pewnymi ograniczeniami. Jednym z największych negatywów sąsiedztwa bazy wojskowej jest bezpośrednie zagrożenie miasta w razie wystąpienia wojny. Stanowi to duże wyzwanie dla służb bezpieczeństwa, instytucji publicznych, ale także mieszkańców.

2.4.1. Zagrożenie przestępczością

W 2023 roku w Świdwinie policja dokonała 2 657 interwencji, z czego 143 było interwencjami domowymi. W stosunku do roku poprzedniego liczba działań policji zwiększyła się o 54 (co stanowi wzrost o 2,1%).

Wykres 23: Statystyka wybranych przestępstw w Świdwinie w latach 2022–2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych policji

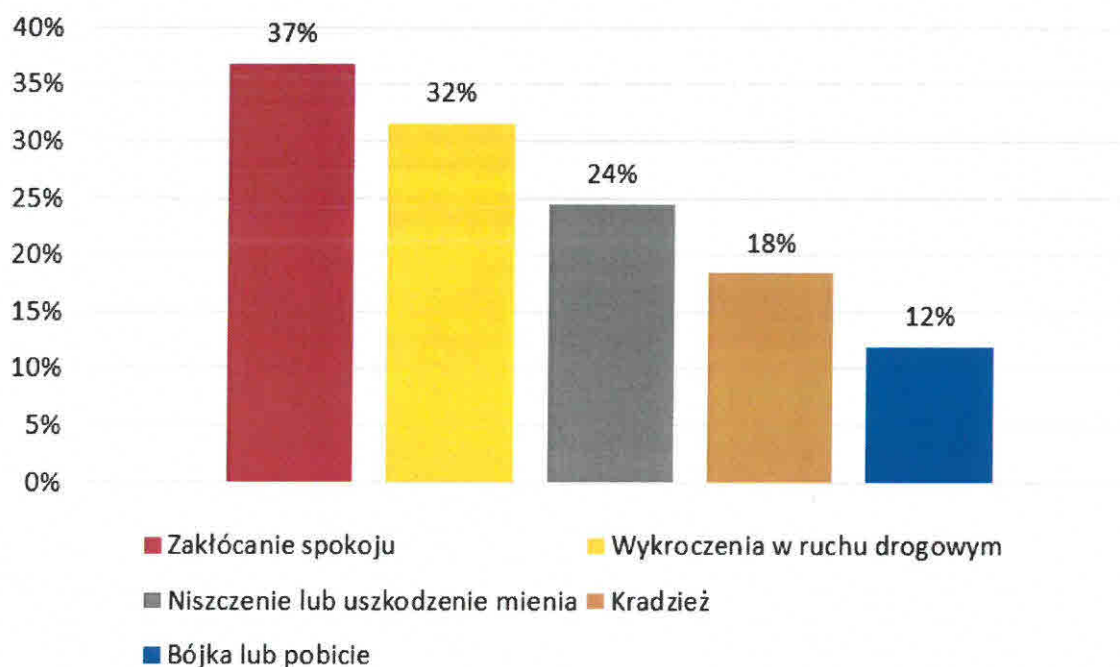

Świdwin

Najwięcej przestępstw w Świdwinie w latach 2022–2023 dotyczyło kradzieży mienia. W porównaniu do roku bazowego liczba tych przestępstw w 2023 roku zwiększyła się o 10, co stanowi wzrost o 6,9%. W analizowanym okresie liczba poszczególnych przestępstw wyniosła łącznie około 40 w przypadku kradzieży z włamaniem i przestępstw narkotykowych oraz 80 w kontekście uszkodzenia mienia i wykroczeń przeciwko obyczajowości publicznej. Z kolei w ramach zakłócenia ładu lub porządku publicznego w latach 2022–2023 odnotowano 121 zdarzeń. W porównaniu do roku bazowego liczba ta zwiększyła się o 41 przypadków, co oznacza wzrost o 102%. Poza tym w 2022 roku w Świdwinie doszło do dwóch rozbojów lub wymuszeń rozbójniczych, jednej bójki lub pobicia oraz czterech uszczerbków na zdrowiu. Z kolei w 2023 popełniono jedynie dwa przestępstwa skutkujące w uszczerbku na zdrowiu (przy braku zdarzeń z pozostałych kategorii).

Badania przeprowadzone wśród mieszkańców pokazały, że respondenci lub ich bliscy najczęściej doświadczali zakłócania spokoju, co częściowo koresponduje ze statystykami przestępstw przygotowywanymi przez policję.

Wykres 24: Odpowiedzi na pytanie „Czy pan/pani lub ktoś z Pana/Pani bliskich (rodzina, znajomi, przyjaciele) doświadczył(a) w Świdwinie w ciągu ostatnich 3 lat któregoś z niżej wymienionych przestępstw lub zachowań naruszających zasady bezpieczeństwa?”

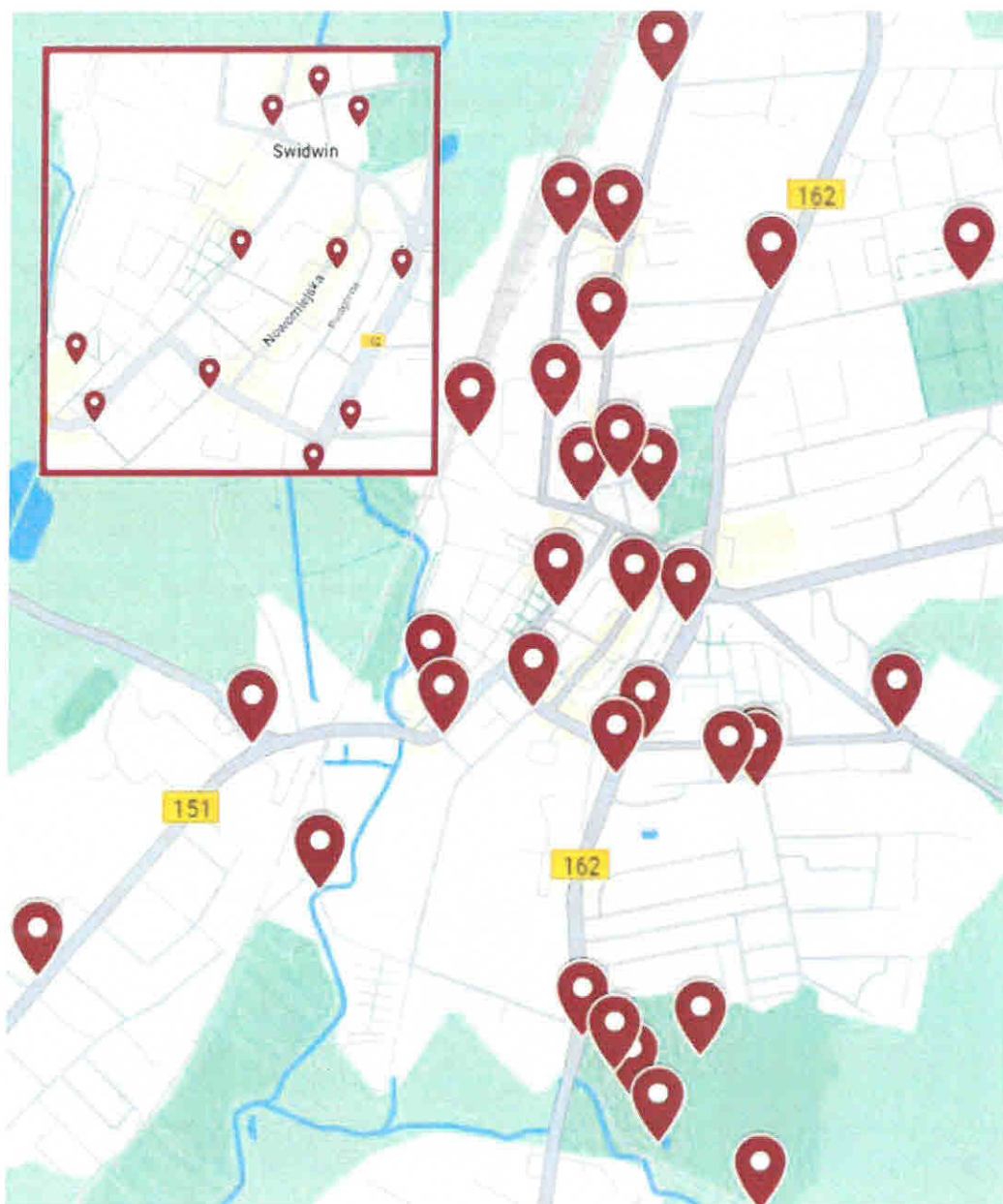
Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych

Mieszkańców spytano także, co i w jakim stopniu zagraża bezpieczeństwu ich i bliskich w Świdwinie? Odpowiedzi częściowo pokrywały się ze statystykami policji, jednak duży nacisk położono także na zagrożenie przestępstwami popełnianymi pod wpływem alkoholu.

Świdwin

Rycina 4: Lokalizacja kamer monitoringu w Świdwinie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych urzędu miejskiego

W Świdwinie zlokalizowane są 34 kamery monitoringu miejskiego. Duża część kamer rozmieszczona jest wokół centrum, chociaż ich skupisko znajduje się także w parku miejskim. Podczas badań fokusowych zwrócono uwagę na potrzebę poprawy jakości i dostępności monitoringu. Obecnie część kamer połączona jest bezprzewodowo, co wpływa na niską jakość nagrań.

Świdwin

2.4.2. Zagrożenie w ruchu drogowym

Porównując Świdwin z województwem zachodniopomorskim oraz z Polską pod względem bezpieczeństwa ruchu drogowego, miasto może wydawać się bezpieczne. Przemawia za tym relatywnie niska liczba kolizji i wypadków drogowych oraz rannych.

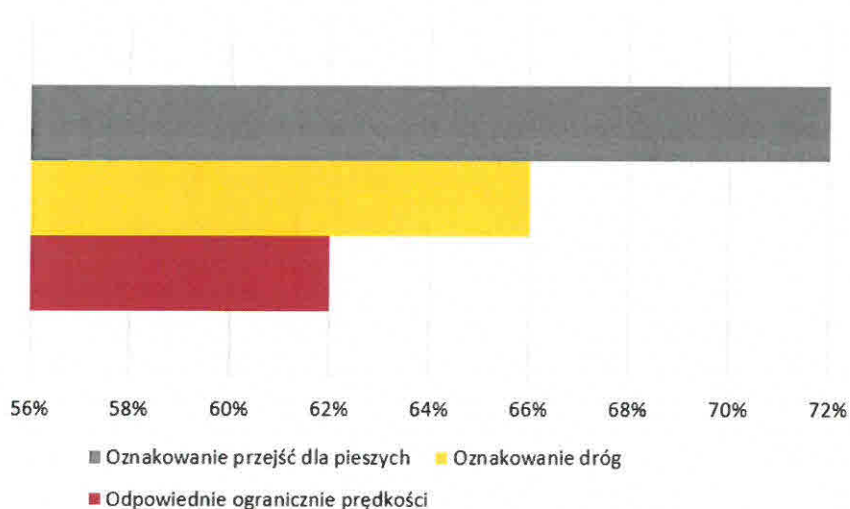
Wykres 25: Liczba poszczególnych zdarzeń drogowych w Świdwinie, województwie zachodniopomorskim oraz w Polsce w 2023 roku

Wyszczególnienie	Kolizje drogowe	Wypadki drogowe	Ranni
Świdwin	5,98	0,21	0,21
zachodniopomorskie	10,38	0,48	0,55
Polska	9,72	0,56	0,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych policji

Jednak biorąc pod uwagę wielkość miasta, wyniki te można uznać za przeciętne. Według mieszkańców zdarzenia drogowe i wykroczenia w ruchu drogowym stanowią jedno z **największych zagrożeń bezpieczeństwa w mieście** (prawie 70% respondentów uważa to za średnie lub duże zagrożenie).

Wykres 26: Odsetek najczęstszych negatywnych odpowiedzi na pytanie „Jak ocenia Pan/Pani poniższe aspekty wpływające na poziom bezpieczeństwa pieszych w Świdwinie?”

Źródło: opracowanie własne na podstawie wyników badań ilościowych

Świdwin

Aż **72%** respondentów wskazuje na niskie bezpieczeństwo związane z przejściami dla pieszych. Ponadto większość osób biorących udział w ankiecie zwraca uwagę na niewystarczające oznakowanie dróg oraz nieodpowiednie ograniczenie prędkości.

W Świdwinie w 2022 roku łączna liczba zdarzeń drogowych wyniosła 71 (była to najniższa wartość od 2018 roku). W ostatnim roku analizy najwięcej kolizji dotyczyło samochodów osobowych (64), z kolei żadne zdarzenie nie dotyczyło autobusów i motorowerów.

Tabela 9: Liczba zdarzeń drogowych w Świdwinie w latach 2018–2022

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Łączna liczba zdarzeń	98	123	94	118	71
Samochód osobowy	94	115	91	110	64
Samochód ciężarowy	12	15	15	19	9
Rower	4	4	2	1	4
Motorower	5	2	1	1	0
Motocykl	4	1	2	1	1
Autobus	0	3	1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SEWiK

W analizowanym okresie najwięcej wypadków odnotowano w 2019 roku (123). Porównując lata 2019 i 2022, liczba zdarzeń drogowych spadła o 27,6%. W latach 2018-2022 liczba osób poszkodowanych z powodu zderzenia pojazdów oraz najechnia na pieszego wyniosła 20.

Tabela 10: Zdarzenia drogowe w Świdwinie według stanu poszkodowanych w latach 2018-2022

Zderzenie pojazdów					
Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Lekko ranni	-	-	1	-	-
Ciężko ranni	2	-	3	1	1
Zmarli	-	-	-	-	-
Najechnięcie na pieszego					
Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
Lekko ranni	-	-	-	1	-
Ciężko ranni	2	3	4	-	1
Zmarli	-	-	-	-	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SEWiK

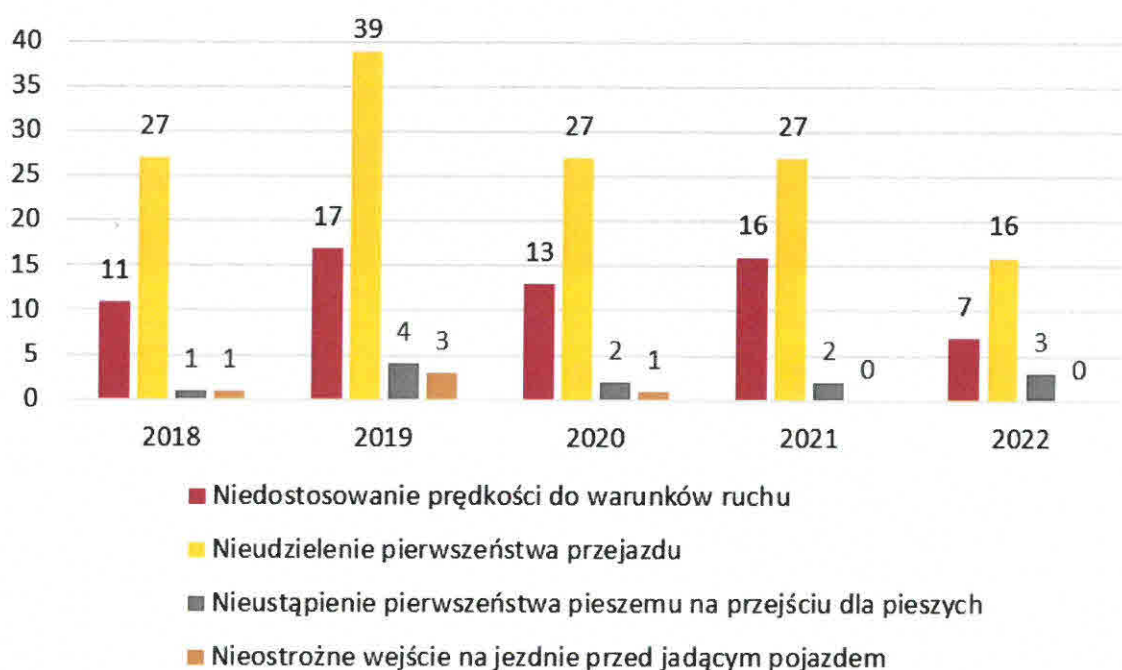

Świdwin

W wyniku zdarzeń drogowych w mieście najwięcej osób ucierpiało w 2020 roku, a najmniej w 2021 roku. W badanym okresie na skutek zdarzeń drogowych 2 osoby były lekko ranne, 17 osób było ciężko rannych i 1 osoba zmarła.

Jednym z najczęstszych powodów wypadków w Świdwinie było nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu oraz niedostosowanie prędkości do panujących warunków.

Wykres 27: Zdarzenie drogowe w Świdwinie według wybranych przyczyn w latach 2018–2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SEWiK

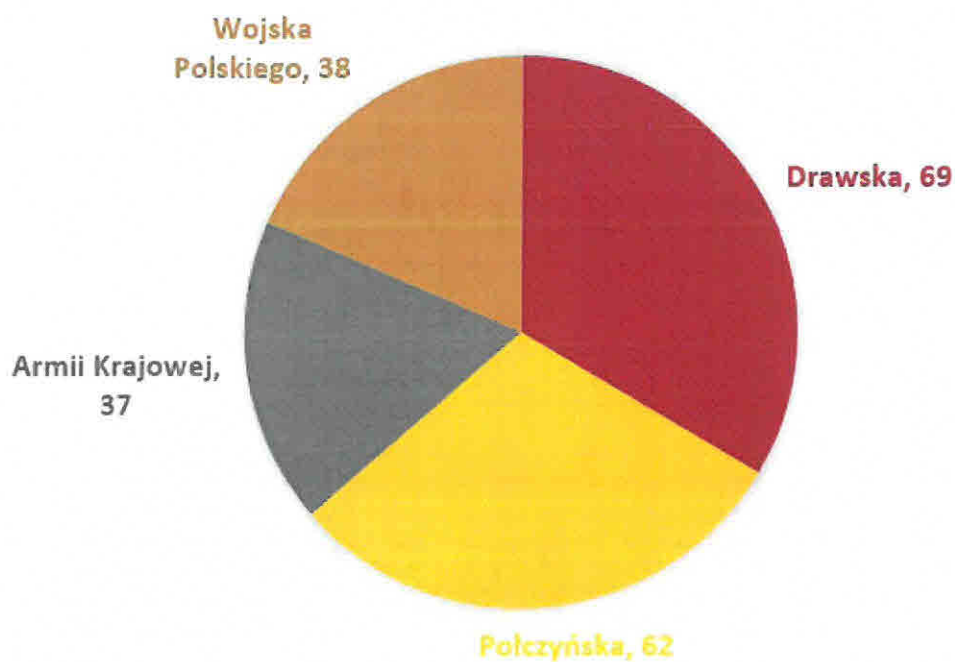
Nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu miało szczególnie duży wpływ na liczbę wypadków, osiągając rekordową wartość 39 w 2019 roku. Od początku analizy struktura przyczyn zdarzeń drogowych była stosunkowo stabilna (z wyjątkiem 2019 roku), jednak w 2022 roku znacznie spadła.

W celu zidentyfikowania najbardziej narażonych na wypadki miejsc w Świdwinie przeprowadzono analizę lokalizacji występowania zdarzeń drogowych.

Świdwin

Wykres 28: Liczba zdarzeń drogowych na najważniejszych drogach Świdwina w latach 2018–2022

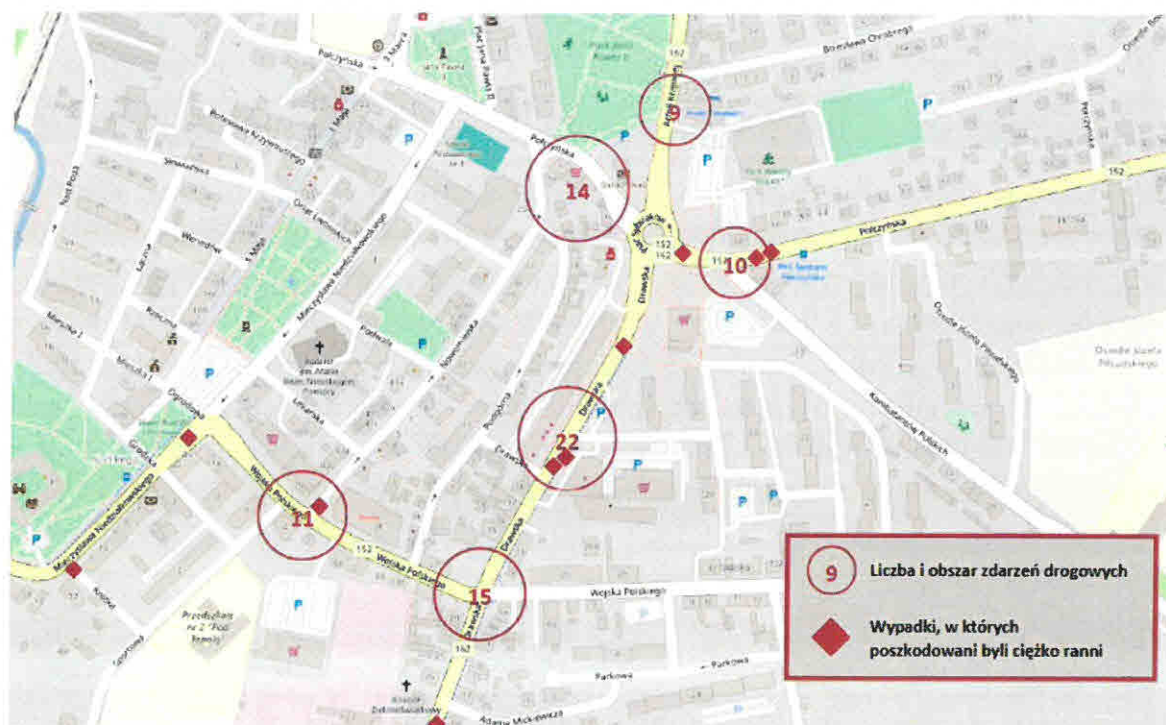

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SEWiK

Najwięcej wypadków występuje na drodze wojewódzkiej nr 162, która w mieście przyjmuje nazwę ul. Drawskiej i ul. Armii Krajowej. W obrębie Świdwina w latach 2018–2022 na tej trasie doszło do 106 zdarzeń drogowych. Druga co do liczby wypadków jest droga wojewódzka nr 152, która w mieście oznaczona jest jako ul. Wojska Polskiego i ul. Połczyńska. Na tej trasie doszło do 100 zdarzeń drogowych.

Rycina 5: Obszary, w których wystąpiło najwięcej zdarzeń drogowych w Świdwinie w latach 2018–2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych SEWiK

Dokładna analiza miejsc wypadków w Świdwinie wskazała na szczególną wrażliwość skrzyżowań oraz przejść dla pieszych wzdłuż dróg wojewódzkich położonych w centrum miasta i poza nim. Największe natężenie zdarzeń drogowych występowało na skrzyżowaniach ul. Dąbrowskiej i Wojska Polskiego (łącznie 37 zdarzeń) oraz wokół ronda Plac Sybiraków (33 zdarzenia). Warto wspomnieć, że większość wypadków, w których poszkodowani byli ciężko ranni, dotyczyła przejść dla pieszych wzdłuż dróg wojewódzkich. Ponadto w 2022 roku na skrzyżowaniu ul. Armii Krajowej z ul. Polną doszło do śmiertelnego potrącenia pieszego.

Świdwin

2.4.3. Zagrożenie pożarowe

W Świdwinie funkcjonuje Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej, Komenda Ochotniczej Straży Pożarnej oraz Jednostka Wojskowej Straży Pożarnej. Podczas gdy PSP oraz OSP współpracują w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, to Wojskowa Straż Pożarna angażowana jest jedynie w specjalnych przypadkach. Na koniec 2023 roku w Komendzie PSP było zatrudnionych 45 funkcjonariuszy i 2 przedstawicieli korpusu służby cywilnej. Ze względu na istniejące ograniczenia liczby etatów dla poszczególnych typów jednostek komenda PSP w Świdwinie może zatrudnić do 49 osób. Niskie limity etatowe skutkują powstawaniem nadgodzin zarówno w codziennym, jak i zmianowym systemie służby (w systemie zmianowym na koniec 2023 roku zatrudnionych było 46 funkcjonariuszy, w systemie codziennym – 8 funkcjonariuszy).

Komenda PSP w Świdwinie posiada obecnie na swoim wyposażeniu następujące pojazdy pożarnicze.

Tabela 11: Pojazdy pożarnicze będące w posiadaniu Komendy PSP w Świdwinie

Lp.	Typ pojazdu	Liczba (szt.)	Rok produkcji
1.	Ratowniczo-gaśniczy	3	2004, 2010, 2023
2.	Cysterna	1	2013
3.	Rozpoznawczo-ratowniczy	1	2007
4.	Operacyjny	2	2003, 2012
5.	Kwatermistrzowski	2	2015, 2021
6.	Do przewozu osób	1	2021
7.	Podnośnik hydrauliczny	1	2014

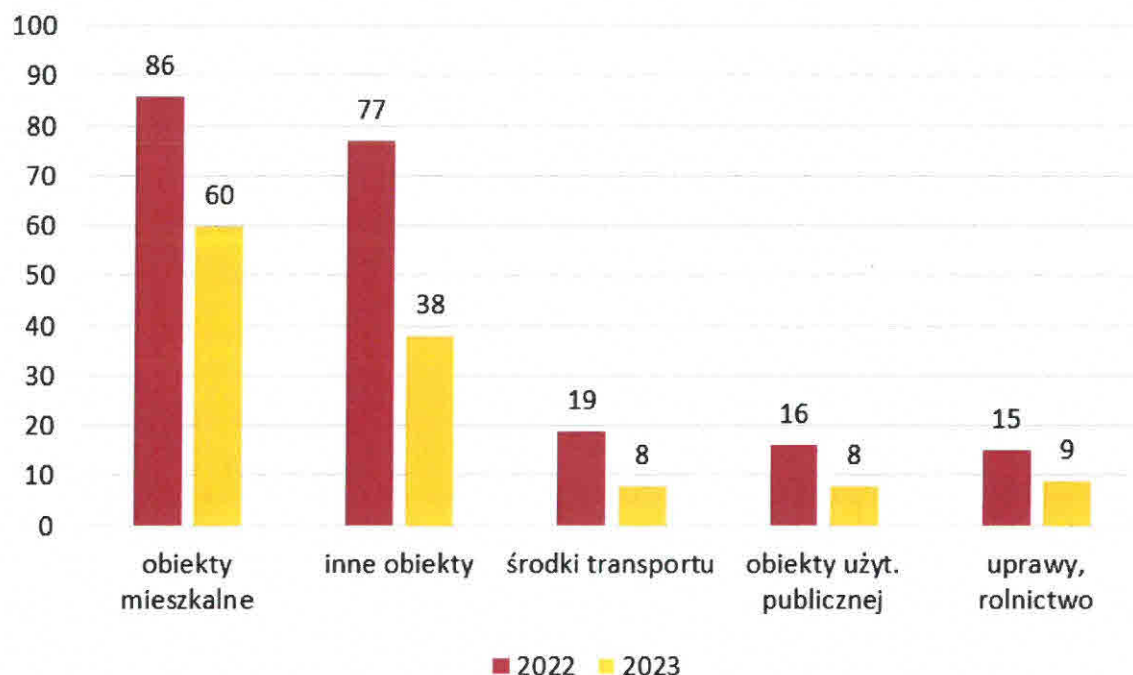
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych straży pożarnej

Jeden pojazd operacyjny oraz jeden pojazd ratowniczo-gaśniczy znacznie przekraczają czasowe normy eksploatacji (kolejno o 16 i 9 lat).

W 2023 roku w Świdwinie jednostki ochrony przeciwpożarowej dokonały ogółem 139 działań. Wyszczególniono 27 interwencji w sytuacji pożaru oraz 12 fałszywych alarmów. Pozostałe działania odbyły się w ramach reakcji na miejscowe zagrożenia. Ogółem, w stosunku do roku poprzedniego liczba interwencji zmniejszyła się o 92 przypadki, co stanowi spadek o 39,8%.

Wykres 11: Statystyka interwencji straży pożarnej w Świdwinie w latach 2022–2023 według rodzaju obiektów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych straży pożarnej

Największa liczba interwencji dotyczyła obiektów mieszkalnych. W porównaniu do roku bazowego liczba działań w tym zakresie spadła o 30,2%. Ponadto w 2023 roku liczba interwencji związanych z transportem zmniejszyła się do 8 przypadków, podczas gdy w roku bazowym zarejestrowano 19 działań w tym zakresie. Wysoki spadek w liczbie interwencji (40%) zarejestrowano również w przypadku upraw i rolnictwa. Ponadto w 2023 roku doszło do 12 fałszywych alarmów.

Działania straży pożarnej w Świdwinie oceniane są bardzo pozytywnie. Prawie 70% respondentów ma dobre zdanie o tej służbie. Jednak pomimo wysokiej oceny zidentyfikowano pewne problemy. Podczas badań fokusowych mieszkańcy i funkcjonariusze PSP zwrócili uwagę na konieczność interwencji straży pożarnej w sytuacji wystąpienia zdarzeń, które mogłyby być obsługane przez ratownictwo medyczne. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest mała liczba karetek oraz niewystarczająca liczba etatów w ratownictwie medycznym.

Świdwin

2.4.4. Zagrożenia nadzwyczajne

W granicach gminy miejskiej Świdwin znajduje się 21. Baza Lotnictwa Taktycznego wraz z placówką wojskową oraz 1. Skrzydło Lotnictwa Taktycznego. W przypadku konfliktów zbrojnych, obiekty wojskowe są często celami ataków, co stwarza ryzyko dla okolicznej ludności. Może to obejmować zagrożenie atakami raketowymi, bombardowaniami czy innymi działaniami militarnymi.

Dodatkowo, obecność materiałów wybuchowych i amunicji zwiększa ryzyko wypadków, takich jak wybuchy lub pożary. Sytuacje te mogą prowadzić do zagrożenia zdrowia i życia mieszkańców, a także uszkodzeń infrastruktury. Warto również brać pod uwagę potencjalne zagrożenia związane z ćwiczeniami wojskowymi, które mogą wpłynąć na lokalne środowisko i codzienne życie mieszkańców. Starty i przeloty samolotów odrzutowych związane z bliskością lotniska wojskowego są źródłem znacznego hałasu, który negatywnie wpłynie na komfort życia mieszkańców oraz ich zdrowie.

Potwierdzeniem tych obaw są wyniki badań fokusowych przeprowadzonych w Świdwinie. Mieszkańcy miasta oraz lokalne służby bezpieczeństwa są świadome zagrożenia, która wynika z bliskości bazy wojskowej. Zauważono, że „Świdwin będzie na pierwszej linii ognia w przypadku rozpoczęcia wojny”. Ponadto osoby biorące udział w dyskusji wskazały na brak wystarczającej edukacji w zakresie reagowania na sytuacje nadzwyczajne. Poruszony został także temat potrzeby uzupełnienia i rozbudowania infrastruktury obronnej, takiej jak bunkry oraz łączność. Pomimo istnienia systemu wczesnego ostrzegania w postaci syren, mieszkańcy przyznali, że nie wiedzą, jak zachowywać się w przypadku gdy usłyszą dźwięk alarmowy.

Oprócz zagrożenia wynikającego z bliskości jednostki wojskowej w Świdwinie od kilku lat obserwuje się wzrastające narażenie na konsekwencje zmian klimatu, zwłaszcza zwiększenie występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych (deszcze nawałne i burze) oraz zburzenia stosunków wodnych (susze, spływ powierzchniowy). W tym przypadku szczególnie narażona jest infrastruktura krytyczna; energetyczna oraz wodociągowa. Miasto obecnie ma problem z drożnością kanalizacji podczas dużego natężenia opadów. Biorąc pod uwagę skutki globalnego ocieplenia i prognozowe zwiększenie średnich opadów atmosferycznych, w tym obszarze wymagane są zdecydowane działania. Ponadto w czerwcu 2024 roku z powodu burzy doszło do zerwania sieci energetycznej, czego skutkiem było ograniczenie funkcjonowania miasta oraz działania obiektów wspierających bazę wojskową. Ta kryzysowa sytuacja wskazała wrażliwość strategicznej infrastruktury Świdwina oraz uwypukliła braki w możliwości pozyskania energii z alternatywnych źródeł, takich jak instalacje OZE oraz magazyny energii.

Świdwin

2.5. SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) to narzędzie, które pozwala na kompleksową ocenę potencjału rozwojowego oraz wyzwań, przed którymi stoi dana jednostka, w tym przypadku miasto Świdwin. SWOT umożliwia systematyczną identyfikację mocnych i słabych stron miasta, a także szans i zagrożeń wynikających z otoczenia zewnętrznego. Mocne i słabe strony odnoszą się do wewnętrznych cech Świdwina, takich jak dostępna infrastruktura, zasoby naturalne, czy kapitał ludzki. Z kolei szanse i zagrożenia wynikają z warunków zewnętrznych, takich jak trendy demograficzne, polityka gospodarcza czy zmieniające się uwarunkowania klimatyczne. Analiza ta ma na celu wsparcie procesów decyzyjnych, ukierunkowanie strategicznych działań oraz lepsze wykorzystanie potencjału miasta przy jednoczesnym minimalizowaniu ryzyka. Wnioski płynące z analizy SWOT stanowią fundament dla dalszych etapów planowania strategicznego i wytyczania kierunków rozwoju Świdwina.

Świdwin

Mocne strony

Wysoki poziom bezpieczeństwa

Duża dostępność zieleni i terenów rekreacyjnych

Dobry stan środowiska naturalnego i wysoka jakość powietrza

Zamek jako miejsce spotkań i obiekt turystyczny

Miejski basen jako ośrodek sportowy

Typowy charakter małego miasta „cisza i spokój”

Wysoki poziom zaangażowania pracowników Urzędu Miejskiego

Świdwin

Słabe strony

Mała liczba atrakcyjnych miejsc pracy i niskie zarobki

Ograniczona oferta atrakcyjnej pracy dla kobiet

Mała dostępność mieszkań i wysokie ceny nieruchomości

Niewystarczająca liczba miejsc w żłobkach i przedszkolach

Mało atrakcyjna oferta edukacyjna oraz niewystarczająca liczba nauczycieli

Mała dostępność oferty specjalistycznej i podstawowej opieki zdrowotnej

Korki w godzinach szczytu

Mała wydajność ujęć wody

Brak komunikacji miejskiej

Wąskie ulice ograniczające ruch w mieście

Brak ścieżek rowerowych

Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych

Niedostosowany do dużych opadów atmosferycznych system kanalizacyjny

Niewystarczający poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Słaba jakość i dostępność miejskiego monitoringu

Występowanie niebezpiecznych przejść dla pieszych

Niewystarczające wyposażenie Straży Pożarnej, Policji i Straży Miejskiej

Niski poziom bezpieczeństwa energetycznego

Niski poziom wykorzystania OZE

Brak systemu przekazywania informacji dla mieszkańców

Niewystarczający system wczesnego ostrzegania w razie zagrożenia

Świdwin

Szanse

Baza wojskowa jako siła napędowa rozwoju miasta

Nowe miejsca pracy

Rozbudowa oferty usług

Napływ mieszkańców

Powstawanie nowych mieszkań

Korzystny rozkład piramidy wieku w porównaniu do rozkładu dla kraju

Dobre skomunikowanie: dwie drogi wojewódzkie, ważna linia kolejowa oraz krótki czas dojazdu do pobliskich miejscowości

Możliwość zagospodarowania okolicznych terenów zielonych

Możliwość pozyskania środków z Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy

Dostępność terenów pod budownictwo mieszkalne

Świdwin

Zagrożenia

Duży odpływ ludności z miasta, ujemny przyrost naturalny

Baza wojskowa jako zagrożenie podczas wojny

Silna konkurencja wyboru pracy przez szeregowych w innych bazach wojskowych zlokalizowanych w bardziej korzystnych miejscach

Duży hałas spowodowany startem samolotów

Niedostateczna liczba kandydatów do pracy w bazie wojskowej

Brak procedur postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa na poziomie wojewódzkim i krajowym

Zwiększenie częstotliwości i natężenia ekstremalnych zjawisk pogodowych

Sąsiedztwo Niemiec wpływające na wzrost migracji zawodowej

Świdwin

3. Wizja i cele strategii

3.1. Wizja rozwoju

Wdrożenie dokumentu pozwolić ma na zrealizowanie ambitnej wizji Świdwina. Chcemy, by w 2030 roku prawdziwy był następujący opis:

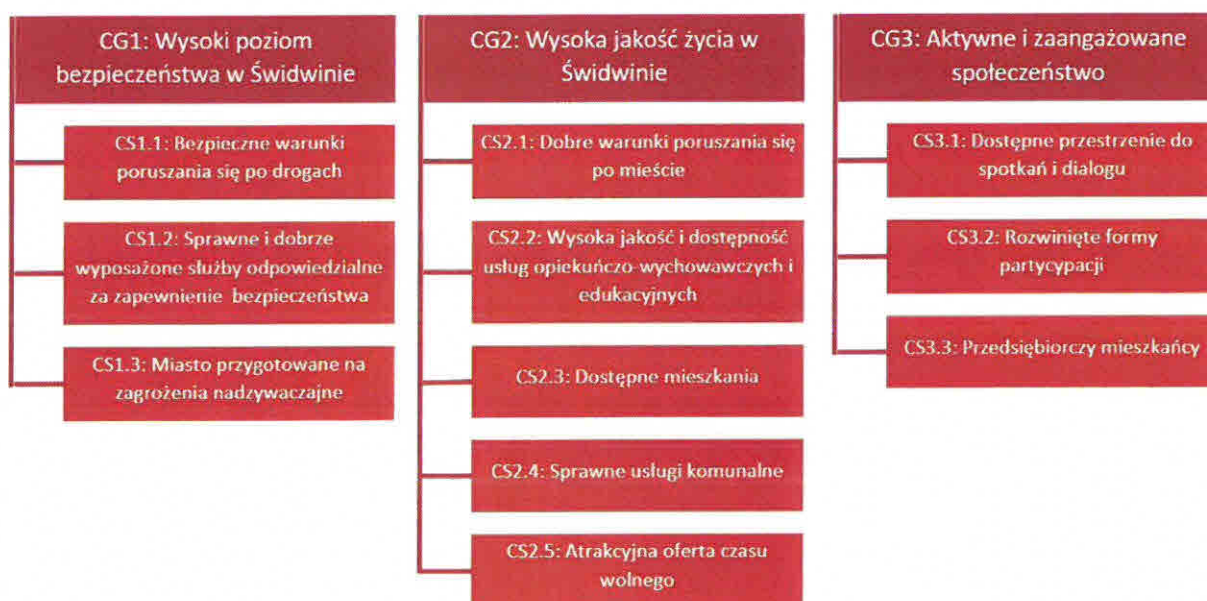
Świdwin jest miastem zapewniającym wysoką jakość życia i wyróżniającym się pod kątem poczucia bezpieczeństwa, jakie gwarantuje wszystkim mieszkańcom. Miasto i jego społeczność charakteryzuje:

- uporządkowana przestrzeń publiczna, bezpieczna infrastruktura drogowa oraz dobrze oświetlone ulice i chodniki, które sprzyjają swobodnemu poruszaniu się po mieście o każdej porze dnia;
- sprawna koordynacja służb oraz zaangażowanie mieszkańców w działania prewencyjne, wsparte dobrze rozwiniętą infrastrukturą, które wspólnie tworzą skuteczną sieć bezpieczeństwa publicznego;
- świadomość współodpowiedzialności za wzajemne bezpieczeństwo, silne więzi sąsiedzkie i międzypokoleniowe, które budują poczucie wspólnoty i wzajemnego wsparcia między mieszkańcami;
- dojrzałość istniejących procedur oraz poziom wiedzy osób odpowiedzialnych i mieszkańców o bezpieczeństwie w czasach pokoju, jak również w sytuacjach nadzwyczajnych, który jest wystarczający do efektywnego reagowania na zagrożenia;
- rozwinięta infrastruktura komunalna i mieszkaniowa, w połączeniu z czystym środowiskiem naturalnym, które zapewniają wysoki standard życia;
- sprawnie przebiegające włączanie w zachodzące w mieście procesy społeczne zasobów ludzkich i organizacyjnych rozwijającej się bazy lotniczej;
- zdrowy i aktywny tryb życia mieszkańców, który jest wspierany przez poprawiający się dostęp do usług opieki społecznej i zdrowotnej oraz ich jakość.

Świdwin

3.2. Cele strategii

Świdwin

3.2.1. Cel główny 1: Wysoki poziom bezpieczeństwa w Świdwinie

Pierwszy cel główny koncentruje się na wielopłaszczyznowym zapewnieniu bezpieczeństwa w mieście. Obecnie, zarówno w opinii samych mieszkańców, jak i w świetle statystyk, Świdwin jest miastem bezpiecznym. Poprzez skoordynowane działania władz miasta oraz służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa chcemy zachować ten potencjał i uczynić go jednym z największych atutów miasta. Bliskość bazy wojskowej, jej przewidywany dalszy rozwój, potencjalne zagrożenia nadzwyczajne oraz wysoki poziom natężenia ruchu drogowego stanowią aktualnie główne wyzwania w tym zakresie i wymagają złożonego podejścia do tego zagadnienia.

Będziemy dążyć do zapewnienia bezpiecznych warunków poruszania się po drogach, w szczególności dla niechronionych ich użytkowników (pieszych i rowerzystów), ale również dla kierowców. Osiągnięciu tego celu służyć będzie przede wszystkim modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej, poprawa oświetlenia ulicznego czy też wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań w zakresie oznakowania i sygnalizacji świetlnej.

Ważny aspekt poprawy bezpieczeństwa publicznego stanowi usprawnienie działania służb odpowiedzialnych za jego zapewnienie, tj. Policji, Straży Pożarnej, Straży Miejskiej oraz służb ratunkowych. Służyć temu będzie wyposażenie w odpowiedni sprzęt i rozwój infrastruktury wspierającej ich pracę, a także regularne szkolenia.

Obecność bazy wojskowej, tocząca się za wschodnią granicą naszego kraju wojna oraz obserwowane w ostatnich latach skutki zmian klimatu generują potrzebę przygotowania miasta na różnego rodzaju zagrożenia nadzwyczajne. Wspólnie z odpowiednimi służbami będziemy podejmować działania w tym zakresie. Kluczowy będzie rozwój infrastruktury krytycznej, tj. systemy ostrzegania ludności przed niebezpieczeństwem oraz schrony na wypadek potencjalnego ataku. Ważną częścią przygotowania na zagrożenia nadzwyczajne będą także inwestycje w infrastrukturę energetyczną, obejmującą rozwój OZE oraz magazyny energii, co zapewni stabilność dostaw w sytuacjach kryzysowych (atak z zewnątrz, klęski żywiołowe itp.).

Dla zapewnienia bezpieczeństwa w mieście istotna jest również świadomość mieszkańców na temat potencjalnych zagrożeń i możliwości obrony przed nimi, w tym sposobów postępowania w sytuacjach kryzysowych. Dlatego wspólnie z właściwymi służbami będziemy prowadzić kampanie edukacyjne wśród różnych grup mieszkańców (dzieci i młodzieży, dorosłych, seniorów).

Świdwin

Tabela 12: Typy działań w ramach celu głównego 1: Wysoki poziom bezpieczeństwa w Świdwinie

Cel szczegółowy	Typy działań
CS 1.1: Bezpieczne warunki poruszania się po drogach	• modernizacja i doświetlenie przejść dla pieszych; • rozwój infrastruktury dla pieszych i rowerzystów; • spowolnienie ruchu w centrum miasta; • modernizacja infrastruktury drogowej; • wyprowadzenie ruchu ciężkiego z centrum miasta; • edukacja w zakresie bezpieczeństwa drogowego
CS 1.2: Sprawne i dobrze wyposażone służby odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa	• doposażenie służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa; • szkolenia pracowników służb odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa; • modernizacja i rozwój systemu monitoringu; • modernizacja systemu alarmowania/wczesnego ostrzegania; • edukacja mieszkańców w zakresie bezpieczeństwa
CS 1.3: Miasto przygotowane na zagrożenia nadzwyczajne	• modernizacja systemu alarmowania/wczesnego ostrzegania; • tworzenie schronów i miejsc koncentracji w razie zagrożenia; • kampanie edukacyjne wśród mieszkańców w zakresie reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych; • budowa infrastruktury OZE oraz magazynów energii; • modernizacja systemu łączności między najważniejszymi instytucjami i służbami w mieście

Źródło: opracowanie własne

3.2.2. Cel główny 2: Wysoka jakość życia w Świdwinie

Chcemy, by Świdwin był dobrym miejscem do życia i rozwoju – miastem, które przyciąga atrakcyjnymi warunkami zamieszkania oraz bogatą ofertą edukacyjną i kulturalno-rozrywkową. Chcemy tworzyć miasto wysokiej jakości życia, zachęcające do zamieszkania w nim. Osiągnięciu tego celu sprzyjać będzie rozwój i podniesienie jakości świadczonych usług, jak również inwestycje w infrastrukturę miejską.

Jednym z głównych problemów Świdwina wskazywanym przez samych mieszkańców są trudności komunikacyjne, w szczególności znaczny ruch w centrum miasta i powstające zatory drogowe, znacząco obniżające komfort i bezpieczeństwo przemieszczania się po mieście oraz wpływające negatywnie na jakość powietrza. Brak zorganizowanej komunikacji miejskiej oraz niewystarczająca infrastruktura rowerowa dodatkowo ograniczają możliwości wyboru alternatywnych w stosunku do samochodu środków lokomocji. Istotny problem w tym kontekście stanowią ponadto niebezpieczne przejścia dla pieszych. Chcemy, by poruszanie się po Świdwinie było komfortowe, sprawne i bezpieczne, dlatego będziemy realizować działania w zakresie modernizacji i rozwoju infrastruktury drogowej, wyprowadzającej ciężarowy ruch tranzytowy z centrum miasta i usprawniającej przejazd przez nie, zwłaszcza w godzinach

Świdwin

szczytu komunikacyjnego. Będziemy również dążyć do tworzenia bezpiecznych warunków do przemieszczania się rowerem i pieszo, w tym również rozwijając komunikację miejską.

Kolejnym aspektem, który w istotny sposób wpływa na jakość życia w mieście, szczególnie młodych rodzin, jest dostępność i jakość usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych. Chcąc przyciągać do Świdwina młodych ludzi zakładających rodziny, musimy stawiać na wysoką jakość edukacji, dostępność żłobków i przedszkoli. Dlatego będziemy rozwijać infrastrukturę i wzbogacać miejską ofertę w tym zakresie.

Świdwin boryka się z problemem ograniczonej dostępności mieszkań, co skutkuje trudnościami w znalezieniu odpowiedniego lokum, zwłaszcza dla osób o niższych dochodach i młodych rodzin. Wzrost popytu na mieszkania, przy jednocześnie niewystarczającej podaży, powoduje wzrost cen oraz ogranicza możliwości zamieszkania w Świdwinie. Mając świadomość ograniczonego wpływu samorządu na rozwiązanie tego problemu, ale jednocześnie rozumiejąc jego znaczenie w perspektywie przyciągania do miasta nowych osób, będziemy dążyć do tworzenia warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych obecnych i przyszłych mieszkańców Świdwina.

Sprawność i niezawodność usług komunalnych (tj. odbiór i zagospodarowanie odpadów, zaopatrzenie w wodę i odbiór ścieków) stanowi kolejny czynnik oddziałujący na jakość życia w mieście. Problemem Świdwina w tym obszarze jest w szczególności przestarzała infrastruktura oraz niski poziom odporności na zmiany klimatu. Poprzez rozwój infrastruktury komunalnej chcemy dążyć do zapewnienia wysokiej jakości usług świadczonych na rzecz naszych mieszkańców.

W ocenie atrakcyjności miasta mieszkańcy Świdwina dużo uwagi poświęcają ofercie czasu wolnego, która w ich opinii jest niewystarczająca. Zarówno oferta kulturalna i rozrywkowa, jak też sportowa i rekreacyjna nie odpowiadają w pełni na ich potrzeby, przez co mają oni poczucie, że możliwości aktywnego wypoczynku i integracji społecznej w Świdwinie są ograniczone. Wiemy, jak duże znaczenie ma to dla świdwinian, dlatego będziemy rozwijać ofertę służącą wypoczynkowi, rekreacji, wspólnemu spędzaniu czasu, przyczyniającą się do budowania silniejszych więzi społecznych oraz poprawy zdrowia i samopoczucia mieszkańców.

Świdwin

Tabela 13: Typy działań w ramach celu głównego 2: Wysoka jakość życia w Świdwinie

Cel szczegółowy	Typy działań
CS 2.1: Dobre warunki poruszania się po mieście	• budowa i modernizacja dróg; • budowa i modernizacja chodników; • rozwój infrastruktury dla rowerzystów; • modernizacja przejść dla pieszych; • wyprowadzenie ruchu ciężkiego z centrum miasta; • uruchomienie miejskiej komunikacji publicznej; • organizacja ruchu w centrum
CS 2.2: Wysoka jakość i dostępność usług opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych	• budowa i rozbudowa żłobków i przedszkoli; • utrzymanie infrastruktury żłobkowej i przedszkolnej w dobrym stanie; • rozwijanie miejskiej oferty edukacyjnej i dopasowanie jej do potrzeb uczniów i nauczycieli (rozwój bazy dydaktycznej, wdrażanie nowoczesnych form nauczania itp.); • zapewnienie wysokiej jakości infrastruktury szkolnej i przedszkolnej
CS 2.3: Dostępne mieszkania	• tworzenie atrakcyjnych terenów pod budownictwo mieszkaniowe jedno- i wielorodzinne; • rozwijanie oferty mieszkań komunalnych i budownictwa czynszowego
CS 2.4: Sprawne usługi komunalne	• rozbudowa i modernizacja infrastruktury Zakładu Usług Komunalnych; • modernizacja oraz utworzenie nowych punktów poboru wody; • modernizacja oraz zwiększenie efektywności systemu kanalizacji; • modernizacja oraz zwiększenie efektywności systemu wodociągowego
CS 2.5: Atrakcyjna oferta czasu wolnego	• poszerzenie oferty wydarzeń kulturalnych, warsztatów i szkoleń; • poszerzenie oferty sportowej i rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej; • promowanie lokalnej turystyki; • poprawa jakości i dostępności terenów zielonych

Źródło: opracowanie własne

Świdwin

3.2.3. Cel główny 3: Aktywne i zaangażowane społeczeństwo

Aktywni, zaangażowani i przedsiębiorczy mieszkańcy stanowią podstawę rozwoju nowoczesnych miast. Chcemy, by Świdwinianie czuli się odpowiedzialni za miasto oraz, by mogli i chcieli je współtworzyć. Chcemy, by twórczy potencjał mieszkańców Świdwina przekładał się na powstawanie nowych przedsiębiorstw i tworzenie wartościowych miejsc pracy.

By osiągnąć te cele, będziemy tworzyć przyjazne miejsca spotkań i dialogu różnych grup mieszkańców, miejsca umożliwiające wartościowe spędzenie czasu wolnego. Będziemy rozwijać różne formy partycypacji w mieście, zapraszając wszystkich do współdecydowania o sprawach ważnych dla społeczności Świdwina. W sposób transparentny będziemy informować o tym, co dzieje się w mieście.

Chcemy również wykorzystywać potencjał naszych mieszkańców do wzmocnienia lokalnej gospodarki poprzez rozwój małych i średnich firm. Będzie to możliwe dzięki rozwijaniu postaw przedsiębiorczych już od najmłodszych lat – na wczesnych etapach edukacji dzieci i młodzieży, wsparciu lokalnych przedsiębiorców i tworzeniu dogodnych warunków do prowadzenia biznesu.

Tabela 14: Typy działań w ramach celu głównego 3: Aktywne i zaangażowane społeczeństwo

Cel szczegółowy	Typy działań
CS 3.1: Dostępne przestrzenie do spotkań i dialogu	• zagospodarowanie przestrzeni dla miejsc spotkań; • wprowadzenie programów wsparcia dla organizacji pozarządowych; • utworzenie miejsca prowadzenia działalności dla organizacji pozarządowych
CS 3.2: Rozwinięte formy partycypacji	• poszerzenie działań związanych z budżetem obywatelskim; • wprowadzenie programów edukacyjnych z zakresu partycypacji obywatelskiej; • wprowadzenie standardów partycypacji; • organizowanie konsultacji społecznych przed wdrożeniem inwestycji
CS 3.3: Przedsiębiorczy mieszkańcy	• utworzenie inkubatora przedsiębiorczości; • wprowadzenie programów wsparcia dla lokalnych przedsiębiorców; • wprowadzenie programów edukacyjnych z zakresu przedsiębiorczości

Źródło: opracowanie własne

Świdwin

4. Podmioty odpowiedzialne i monitoring realizacji programu

4.1. Podmioty odpowiedzialne za wdrożenie

Skuteczne wdrożenie programu wymaga ścisłej współpracy różnych jednostek samorządowych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców miasta. Za realizację zadań wskazanych w strategii odpowiadać będą jednostki samorządowe, przede wszystkim Urząd Miasta Świdwin, w tym wydziały odpowiedzialne za sprawy bezpieczeństwa, infrastruktury i ochrony środowiska, jak również lokalna Policja, Straż Pożarna, Straż Miejska oraz inne instytucje działające w sferze publicznej, np. zakłady komunalne i ośrodki społeczne. Szczególnie istotną rolą samorządu będzie zapewnienie spójności działań oraz współdziałanie z różnymi podmiotami podczas realizacji inicjatyw. Ważna jest także koordynacja strategicznych inwestycji i projektów z działaniami realizowanymi przez bazę wojskową. Organizacje pozarządowe oraz lokalne grupy społeczne odegrają kluczową rolę w informowaniu mieszkańców o postępach we wdrażaniu strategii i angażowaniu lokalnej społeczności w realizację zaplanowanych działań, co pozwoli na zwiększenie świadomości w zakresie bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z przestrzeni miejskiej oraz udziału w jej dalszym rozwoju.

4.2. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja działań przewidzianych w strategii są kluczowe dla zapewnienia skuteczności wdrożenia dokumentu. Systematyczne zbieranie danych o postępach realizacji oraz przeprowadzanie okresowych analiz umożliwi identyfikację potencjalnych problemów i bieżące reagowanie na pojawiające się trudności. W celu analizy efektów poszczególnych działań podmioty odpowiedzialne powinny opracować wskaźniki ułatwiające zmierzenie skutków wdrażanych projektów. Ewaluacja strategii pozwoli na ocenę efektywności działań i dostosowanie dokumentu do zmieniających się potrzeb mieszkańców oraz warunków zewnętrznych, takich jak zmiany demograficzne czy klimatyczne.

Opracowanie:

Strategia poprawy bezpieczeństwa i jakości życia w Świdwinie

Bezpieczny i komfortowy Świdwin

Wykonane zostało przez firmę:

DS Consulting Sp. z o.o.

ul. Jaśkowa Dolina 11 b/3

80-252 Gdańsk

Autorzy:

Cyprian Krystek

Paweł Dryl

Agata Chmielarczyk

Natalia Chmielewska

Świdwin